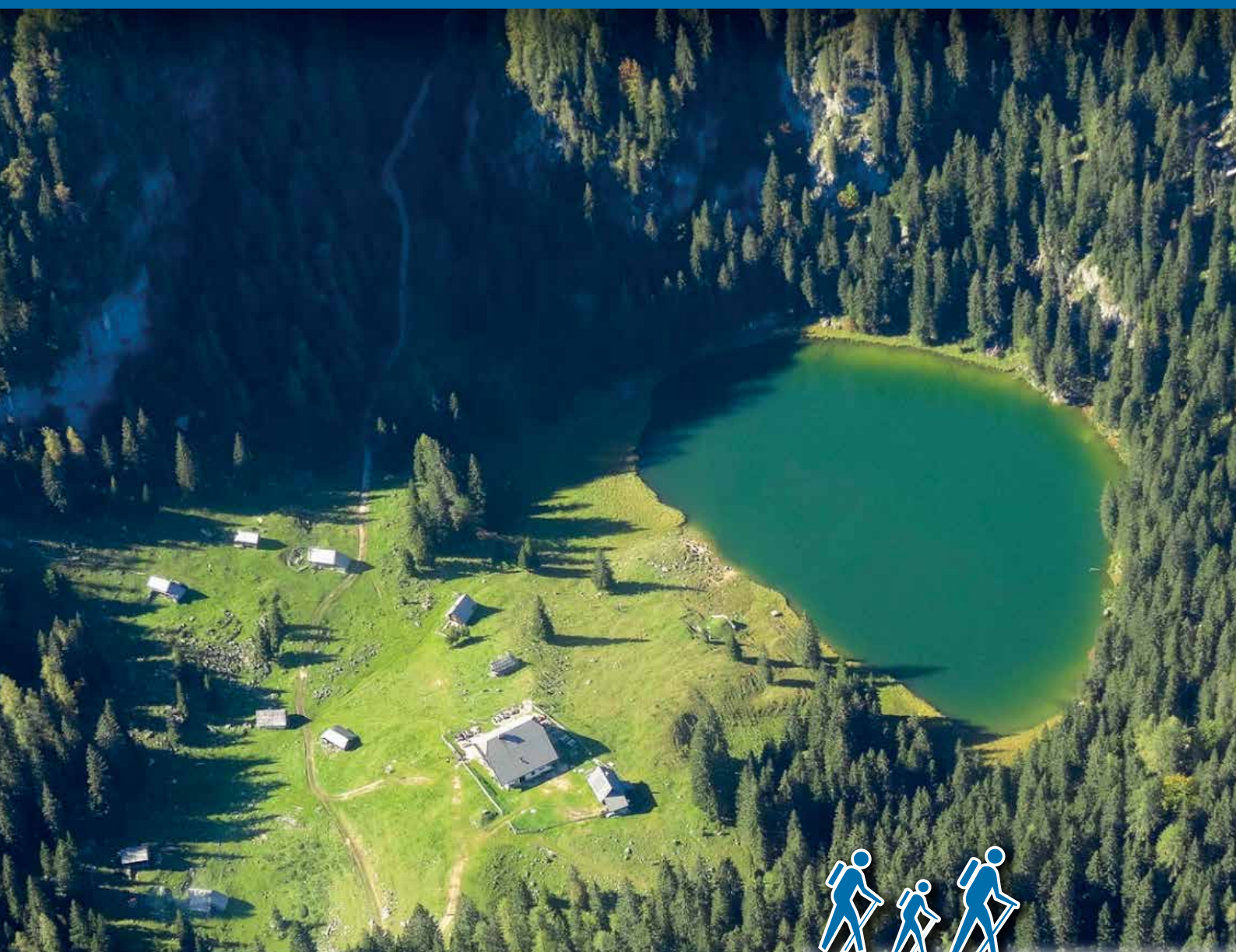


GORSKI



popotnik



Revija planinskega društva LPP
Leto XXXVII, avgust 2017

št.

2





UVODNIK	4
DRUŠTVO SMO LJUDJE, SAMO LJUDJE!	4
KAM GREMO	5
TRIGLAV 2017, 18.–20. 8. 2017	5
IZLET V BOSNO: SARAJEVO – TARA – MAGLIČ, 26.–31. 8. 2017	6
MALA MOJSTROVKA – HANZOVA POT, 16. 9. 2017	8
RAJSKI POHOD V DOLINO PRIJATELJSTVA, Karnijske Alpe, 23. 9. 2017.	8
STENAR (2501 m), 14.–15. 10. 2017	8
IZLET V NEZNANO, 4. 11. 2017	9
IZLET OD LITIJE DO ČETEŽA, 11. 11. 2017	9
KOSTANJEVA NEDELJA (SPD TRST), 12. 11. 2017	9
KRIM (1107 m), 9. 12. 2017	9
PREDNOVOLETNO SREČANJE ČLANOV PD LPP PR' MEHAČK, 23. 12. 2017	10
NOČNI POHOD NA POLHOGRAJSKO GRMADO, 5. 1. 2018	10
KAMNIŠKO SEDLO (1864 m), 13. 1. 2018	10
SLIVNICA, 20. 1. 2018	11
PLANINA PRI JEZERU (1453 m), 27. 1. 2018	11
ZELENICA – SUHO RUŠJE (1916 m), 3. 2. 2018	12
STROKOVNI ČLANKI	13
PROGRAM DELA PLANINSKEGA DRUŠTVA LPP V MANDATU 2017/2018	13
POLNJENJE SVINČEVIH 24-VOLTNIH OPZS AKUMULATORSKIH BATERIJ V PLANINSKIH POGOJIH	15
TOPLOTNA ČRPALKA NA PLANINI PRI JEZERU	16
NOVA POLIČKA ZA POLNJENJE MOBITELOV	18
PIK OSE, ČEBELE, OBADA	18
MLADINSKI KOTIČEK	20
PLANINSKI VODNIKI KATJA IN MITJA	20
PLANINSKI KROŽEK OŠ OSKARJA KOVAČIČA na izletu v KAMNIŠKO BISTRICO (900 m) v soboto, 20. maja 2017	21
ANDERSENOVI SONČKI IN ČEBELICE NA PLANINSKEM IZLETU	22
KLOBUK	23
ČEMŠENIŠKA PLANINA	24
PLANINSKI TABOR NA PLANINI PRI JEZERU, 1. skupina	25
PLANINA PRI JEZERU, VRTEC V NARAVI, 2. skupina	28
KJE SMO BILI	30
NARAVOVARSTVENI IZLET NA MOZIRSKE PLANINE – GOLTE, 29. 4. 2017	30
ZANIMIVOSTI	31
ZAČELO SE JE – DELOVNE AKCIJE!	31
ODPIRANJE KOČE 2017	32
OCENA LETOŠNJE SEZONE NA PLANINI – prva dva meseca	32
PLANINARJENJE V VISOKIH TURAH –	
Kako sem kar najbolje izkoristila avstrijsko vinjeto	33
10 DOBRIH RAZLOGOV, ZAKAJ HODITI V HRIBE	37
ČE DRUGEGA NI...	38
KORISTEN NASVET	40
LETOS PA MORAM NA TRIGLAV ...	40
SMEH V BURNIH DNEH	42
IZLETI PD LPP 2017/18	44

GORSKI

Popotnik

Leto XXXVII / št. 2, avgust 2017

ISSN 2232-397X.

Natisnili smo: 400 izvodov

Izdaja:

PLANINSKO DRUŠTVO LPP,
Celovška cesta 160,
1000 Ljubljana,

Tel.: 01 58 22 751,

gsm: 031 259 156

mail: pdlpp1974@gmail.com

url: <http://www.pdlpp.si>

Nina Miklič, e-mail:

nina.miklic@lpp.si

Uradne ure, vsak četrtek
od 14:00 do 18:00 ure

Zanj:

TOMO RUSIMOVICH, predsednik

Prispevke pošiljati na:

silva.papez@lpp.si

Odgovorni urednik:

TOMO RUSIMOVICH

Uredniški odbor:

TOMO RUSIMOVICH

BOJANA BURNIK

ENES HALILOVIC

Tehnično uredništvo:

SILVA PAPEŽ

SLAVKO KRUŠNIK

GREGOR GERČAR

Jezikovni pregled:

SILVA PAPEŽ

SLAVKO KRUŠNIK

Zunanji sodelavec:

TISKARSKI ŠKRAT

Oblikovanje in prelom:

MAJA POGLAJEN

Grafična priprava za tisk in tisk:

PARTNER GRAF D.O.O.

Fotografija na naslovnici:

Planina pri Jezeru, slikana z
dronom

vir: internet





DRUŠTVO SMO LJUDJE, SAMO LJUDJE!

TOMO RUSIMOVICH



Poletna sezona se je prevesila v drugo polovico in društvena dejavnost kaže prve rezultate glede na angažiranost načelnikov in vodstva PD LPP. V prvi vrsti moram pohvaliti novega načelnika gospodarskega odseka Mirka Božnarja, ki se je svojega področja lotil z vso vnemo, zato so tudi rezultati temu primerni. Odlično sodeluje z našo oskrbniško ekipo in obojestransko zadovoljstvo se odraža tudi na zadovoljnih planincih, ki obiščejo našo kočo. Najbolj mi je bila všeč njegova izjava: »Če sem lahko do sedaj skrbel za dve hiši, bom pa še za tretjo!«

Tudi nekateri drugi načelniki beležijo prve uspešne aktivnosti, nekateri pa se še obotavljajo in upajmo, da se bodo kmalu lotili dela, ki ga je veliko in ni časa za obotavljanje. Upravni odbor je na svoji prvi seji sprejel »Program dela v mandatnem obdobju 2017/2018«. Ta program objavljamo v tej številki, in če ima kdo od članov kako idejo, kako bi zastavljene cilje čim boljše uresničili ali bi nam lahko pri tem pomagal s svojim znanjem in poznanstvi, ga z veseljem sprejmemo v vrste naših odsekov.

Glavni vir navdiha za društveno delovanje in glavni porok za uresničevanje planinske ideje so člani društva. Zato lahko rečemo: tudi danes, v popolnoma drugačnih časih, brez predanih ljudi društva ne bi bilo. Obstajali bi zgolj na papirju. Društvu življenje vdihujejo marljivi posamezniki, ki ustvarjalno sodelujejo in so neugnani prostovoljci na posameznih področjih. V društvu vidijo višji pomen in svojo družbeno odgovornost. Zato lahko poudarimo: "Društvo smo ljudje, samo ljudje!"

V člankih društvene revije boste lahko prebrali, kaj se dogaja, kaj načrtujemo in kje smo šibki. Prijetno prebiranje Gorskega popotnika vam želim in upam, da boste del svojega poletnega oddiha preživel tudi pri naši koči v čarobnem svetu Fužinskih planin in okusili njeno gostoljubje.





TRIGLAV 2017, 18.–20. 8. 2017

Letos se bomo že enainštiridesetič podali na tradicionalni društveni pohod na Triglav. Kot običajno se bomo našega očaka lotili v dveh skupinah, ena pa bo hodila po drugih poteh:

- prva skupina bo šla iz Vrat po Tominškovi poti,
- druga skupina bo šla proti vrhu iz doline Kot,
- tretja skupina pa bo iz Bohinja krenila proti Komni in naprej do Doline Triglavskih jezer.

Cene za udeležence bodo enake lanskim:

- člani PD LPP s plačano članarino: 50 €,
- člani drugih društev s plačano članarino: 60 €,
- otroci: 30 €.

Cena vključuje prevoz, vodenje, 2 x spanje, spominsko majico ter topel obrok in pijačo na naši koči. Za udeležence, ki gredo na Triglav, sta obvezna čelada in samovarovalni komplet (to opremo si lahko sposodite tudi v društveni pisarni).

Zbor vseh udeležencev je 18. 8. 2017 ob 4.45, odhod ob 5.00!

V nedeljo so možni izleti v okolico koč, ob 11. h bo kosilo iz kotla, ob 13. h pa odhod preko Vogarja v Staro Fužino in z avtobusom v Ljubljano.

OPIS POTI ZA SKUPINO IZ VRAT PO TOMINŠKOVI POTI

Vodita: Tomaž Rusimovič, Stane Kragelj

Pot je zelo zahtevna in ni primerna za vrtoglave! Varovalni komplet in čelade bomo uporabili že na poti pod Cmirom in Begunjskim vrhom, dokler se pot ne zravnja.



Od Aljaževega doma gremo po gozdnati ravnici proti Triglavski severni steni. Po 5 minutah pridemo iz

gozda do spomenika padlim partizanom gornikom. Na razpotju pri spomeniku zavije Tominškova pot levo čez prodnato strugo Bistrice v položen bukov gozd. Kmalu prečkamo hudourniško grapo, potem pa se strmo vzpnemo skozi gozd in ruševje do izteka globoke grape nad gozdno mejo. Ob točki 1300 m imamo lep razgled na Stenar, Rogljico in Škrlatico ter na dolino Vrat pod nami. Na vsakih 100 m nam krajšajo čas višinske oznake. Nad nami se dvigajo skladi SZ stene **Cmira** (2393 m). Po rušnati rebri z redkimi macesni se v ključih precej strmo vzpnemo na razgledno glavo, imenovano »Bife«. Do sem hodimo kakšni dve uri. Po premagani strmini, ki je do sem najhujša, malo počivamo in si v miru privoščimo imeniten razgled. Severna stena Triglava se mogočno dviga nad zgornjim koncem doline Vrat; desno od stene je globoka zarez Luknja, ki loči ostenje Triglava od Pihavca, potem pa se proti severu zvrstijo Bovški Gamsovec, Stenar in Škrlatica. Z razgledne glave krenemo na skrbno varovane police Cmirovega ostenja. Nad točko 1700 m gremo mimo nekdanjega naravnega Okna, potem pa moramo prečiti strmi Hudičev žleb, kjer leži sneg po navadi še dolgo v poletje. Pot nas naprej vodi prek dobro zavarovane odprte in ne prestrme zahodne stene **Begunjskega vrha** (2461 m). Triglavska severna stena je čedalje bližja, globina pod nami vedno večja. Ko se pot za kratek čas zravnja, pridemo na razgledni pomol Kozja dnina, od koder zagledamo pred seboj JZ steno vršnega dela Begunjskega vrha, pod sabo pa drobno pot čez Prag. Kmalu se na grušču pod steno obe poti združita in pripeljeta do bližnjega **Begunjskega studenca** (2100 m) pod velikim previsom Begunjskega vrha. Tu se bomo malo odpočili in okrepčali. Pot naprej pa nas kmalu pripelje na naslednje razpotje, kjer nadaljujemo desno v smeri Kredarice (levo Staničev dom). Naprej poteka pot po Triglavskih podih, kjer imamo lahko nekaj težav z orientacijo (predvsem v megli). Strmina poti pa se postopoma spet stopnjuje in mestoma nam je v pomoč jeklenica. Strmina nato ponovno popusti, pot pa nas pripelje do Triglavskega doma na Kredarici, do katerega se moramo rahlo povzpeti.

Čas hoje do Kredarice: 4–5 h

Zahtevnost: zelo zahtevna označena pot

Višinska razlika: 1500 m

Če bo vreme primerno, se bomo, kot ponavadi, povzpeli na Triglav že prvi dan, v primeru slabega vremena pa nas bo vrh počakal do naslednjega dne. Naslednji dan bo namenjen planinskemu potepanju in ne bo tako zahteven kot prvi dan. Spustili se bomo do Vodnikovega doma, kjer bo krajši postanek, nato pa po



Velem polju do Mišeljskega in Lazovškega prevala na Planino Laz. Če bo volja in primerno vreme, lahko pred Planino Laz osvojimo še Ograde in se nato vrnemo do Planine Laz, kjer nas bo sprejel sirar Gregor. Nato pa še slaba urica do najlepše koče v Fužinskih planinah.

Čas hoje ca.: 7 h

Zahtevnost: nezahtevno

OPIS POTI ZA SKUPINO IZ KOTA

Vodita: Andrej Počervina, Janez Medved



Debeli kamen

http://www.hribi.net/izlet/dolina_kot_triglav_/1/1/128

Zahtevnost: zelo zahtevna označena pot

Čas hoje v petek: do vrha 6 h + 1 h spust do Kredarice

Čas hoje v soboto: 6–7h

Opis poti petek: Dolina Kot, Staničeva koča, Kredarica, Triglav, Kredarica

Opis poti sobota: Kredarica, Planika, Dolič, Hribarice, za Kopico ali Dolina triglavskih jezer, Planina pri Jezeru.

OPIS POTI ZA SKUPINO – MIMO TRIGLAVA

Vodita: Franc Bergant– Bergi in Tone Trope

Zahtevnost: lahka označena pot

Višinska razlika: 1032 m

Priporočena planinska oprema za poletje in pohodne palice

Opis poti prvi dan, PETEK:

Bohinj – slap Savica – Komna – koča pod Bogatinom – koča pri Triglavskih jezerih, kjer prenočimo.



Čas hoje: 5 h

Opis poti drugi dan, SOBOTA:

Koča pri Triglavskih jezerih – čez Štapce (mala Tičarica po želji) – Planina Ovčarija – Viševnik (Pršivec po želji) – Planina pri Jezeru, kjer prenočimo in počakamo ostale.

Čas hoje: 5 h

IZLET V BOSNO: SARAJEVO – TARA – MAGLIĆ, 26.–31. 8. 2017

Konec avgusta vas vabimo na izlet v Bosno. Izlet s podobnim programom so lansko leto izvedli v Planinskem društvu Železničar in bili so navdušeni nad lepotami in gostoljubnostjo, ki so jih doživeli v Bosni. Zato smo se odločili, da podoben izlet organiziramo tudi za naše člane.

Ob prijavi je treba položiti **100 € akontacije**. Predvideni (dejanski) stroški izleta pa bodo 350 €. V ceno je vključeno: prevozi, ogled piramid z vodičem, ogled Sarajeva z vodičem, polpenzion v Sarajevu, 3 x polni penzioni Kamp Encijan in polpenzion v Hotelu Mladost, rafting, vstopnine v nacionalna parka Piva in Sutjeska, zavarovanje itd.

Prijave zbiramo v društveni pisarni (Nina) do 11. avgusta 2017.

Izlet bo izveden, če bo vsaj 30 prijav.

PROGRAM IZLETA:

- | | |
|----------------|---|
| 1. DAN: | * Odhod iz Ljubljane z avtobusom 25. 8. ob 24.00 – izpred LPP. |
| (26. 8.) | * Vožnja v smeri Zagreba, Slavonskega Broda, Sarajeva. |
| (SOBOTA) | * Ogled znamenitih piramid in Sarajeva. |
| | * Namestitev v hotelu (Hotel Sunce Vogošče), večerja in spanje. |



- 2. DAN:**
(27. 8.)
(NEDELJA)
- * Zajtrk.
 - * Odhod proti Foči in do meje s Črno goro.
 - * Prevoz s kombijem do Tare in namestitev v kampu Encijan.
 - * Večerja z glasbo in spanje .
- 3. DAN:**
(28. 8.)
(PONED.)
- * Zajtrk – kamp Encijan.
 - * Rafting po Tari do Ščepan polja.
 - * Povratak v kamp in kosilo.
 - * Popoldanski sprehod do starega mostu v kampu.
 - * Večerja in spanje.



- 4. DAN:**
(29.8.)
(TOREK)
- * Zajtrk – kamp Encijan. Treking iz kampa do bližnje vasi in roba kanjona.
 - * Kosilo – lunch paket.
 - * Povratak v kamp.
 - * Večerja z glasbo.
 - * Spanje.

- 5.DAN:**
(30.8.)
(SREDA)
- * Zajtrk. Odhod na avtobus.
 - * Vožnja do Prijedora.
 - * Pohod po Nacionalnem parku Sutjeska – do Trnovačkega jezera (po želji vzpon na Maglič – 2386 m)
 - * Kosilo – lunch paket Encijan.
 - * Odhod na Tjentište.
 - * Večerja in spanje (Hotel Mladost).



Trnovačko jezero



Maglič

- 6.DAN:**
(31.8.)
(ČETRTEK)
- * Zajtrk – Hotel Mladost.
 - * Vožnja proti Orašcu – ogled znamenitosti Štrbački buk (po dogovoru)
 - * Prihod v Ljubljano (okrog polnoči).



MALA MOJSTROVKA – HANZOVA POT, 16. 9. 2017

STANISLAV KRAGELJ



Zborni mesto: ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160

Izhodišče: Vršič (1611 m)

Cilj: Mala Mojstrovka (2332 m)

Zahtevnost: zelo zahtevna označena pot

Čas hoje: 5–6 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, čelada, plezalni pas, samovarovalni komplet, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica

Kratek opis: s parkirišča na Vršiču se usmerimo v smeri prevala Vratca (1807 m), s sedla po gornji poti proti steni Šitne glave. Po plezalni poti sledimo klinom in pletenicam, proti vrhu Šitne glave se pot položi. Nadaljujemo po odprtem terenu do vršnega strmega pečevja, kjer je še malo telovadbe do vrha Male Mojstrovke.

Povratek na Vršič po južni poti čez Grebenec.

RAJSKI POHOD V DOLINO PRIJATELJSTVA, KARNIJSKE ALPE, 23. 9. 2017

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Ta pohod vključujem v redni program naknadno, ker ob planiranju izletov za leto 2017 nisem bila pravočasno povabljen, da sodelujem s svojimi predlogi.

Odhod bo ob 6.00 uri izpred PD LPP na Celovski cesti 160. Odpeljali se bomo proti Gorenjski, v Ratečah prestopili državno mejo in v kraju Pontebbo zavili na gozdno cesto, ki nas bo popeljala na sedlo Lonica (1550 m). Peš se bomo podali na rajsko lep pohod po Dolini prijateljstva (Freundschaftsweg), ki jo obkrožajo vrhovi Veliki Koritnik (Creta di Aip ali Trogkofel) 2280 m, Konjski špič (Monte Cavalo ali Roskofel) 2240 m in Monte Zermula (2143 m). Hodili bomo po sanjsko lepi pokrajini – visokogorskem barju, po mehkih stezicah, mimo jezerc in šumečih potočkov. Hoje bo za 4–6 ur. Kako dolgo bomo hodili, je odvisno od vremenskih razmer in seveda nas samih. Okrepčali se bomo iz lastnih ali prijateljevih nahrbtnikov ali pa v koči na sedlu Lonica.

Če bosta še čas in volja, bomo šli pogledat še znano smučišče Mokrine (Nassfeld) na avstrijski strani.

Potrebna oprema: pohodniška obutev, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti vetru, hladu in dežju, nekaj za pod zob in brezalkoholni napitek. Ne pozabite na veljaven osebni dokument za prehod državne meje.

Fotografij za ta pohod ne prilagam, ker je treba iti pogledat na lastne oči.

STENAR (2501 M), 14.–15. 10. 2017

STANISLAV KRAGELJ

Zborni mesto: ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160

Izhodišče: Vrata (1015 m)

Cilj: Stenar (2501 m)

Zahtevnost: zahtevna označena pot

Čas hoje: 9 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: spalna vreča, pohodne palice, čelada, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica.

Kratek opis: s parkirišča v Vratih gremo mimo Aljaževega doma v smeri prevala Luknje (1758 m), s sedla po strmi in razgledni poti na vrh Bovškega Gamsovca (2392 m). Sestopimo na Dovška vrata in naprej do Pogačnikovega doma, kjer prespimo. Zjutraj se usmerimo proti Stenarskim vratom in nadaljujemo na vrh Stenarja (2501 m).

Povratek na Stenarska vrata po južni poti v Vrata.

IZLET V NEZNANO, 4. 11. 2017

FRANC BERGANT – BERGI IN TONE TROPE

Odhod ob 7.00 izpred sedeža društva na Celovški cesti 160.

Hoje bo cca. 4 ure.

Priporočena oprema za poletje in pohodne palice.



IZLET OD LITJE DO ČETEŽA, 11. 11. 2017

FRANC BERGANT – BERGI IN TONE TROPE

Odhod ob 6.30 izpred sedeža društva na Celovški 160. Pohod je tradicionalen, letos že 31.

Priporočena oprema glede na vremenske razmere in pohodne palice.



KOSTANJEVA NEDELJA (SPD TRST), 12. 11. 2017

TOMO RUSIMOVIČ, HERMAN REDNAK

Priljubljen izlet, ki ga vsako leto organizirajo naši prijatelji iz SPD Trst, je že stalnica v naših izletniških



programih. Tudi letos vabimo vse, ki se v dobri družbi radi sprehodijo po kraški gmajni in občudujejo rdeči ruj, da se udeležijo izleta, ki ima poleg pohoda glavni poudarek na druženju s prijatelji ob dobri jedi in pijači s pečenim kostanjem za povrh. Degustirali bomo tudi, kaj je našim prijateljem vinarjem prinesel Sv. Martin.

KRIM (1107 M), 9. 12. 2017

STANISLAV KRAGELJ

Zborni mesto: ob 7.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160

Izhodišče: Strahomer (309 m)

Cilj: Krim (1107 m)

Zahtevnost: lahka snežna pot

Čas hoje: 3,5 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, male dereze,





udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, članska izkaznica.

Kratek opis: s parkirišča v Strahomerju se usmerimo na pešpot v smeri Strmec in nadaljujemo v smeri vrha Krma.

Povratek čez Kramarco v Strahomer.

PREDNOVOLETNO SREČANJE ČLANOV PD LPP PR'MEHAČK, 23. 12. 2017

TOMO RUSIMVIČ, HERMAN REDNAK

Več nas bo, bolj lušno bo, bi lahko napovedali letošnje prednovoletno srečanje. Vsi, ki ste se srečanja udeleževali do sedaj, boste prišli, tisti, ki pa še niste bili, pa pridite – ne bo vam žal!

Vsako leto enako, pa vendar vsako leto malo drugače, kot je po navadi v veselem decembru! Naš prijatelj Slavko Krušnik pravi, če samo en ne pozna šale, se jo splača povedati! Podali se bomo na pohod po Mačkovem grabnu do Gont, nato pa se bomo preko Polhograjske Grmade spustili do kmečkega turizma Pr'Mehačk. Pot bomo prilagodili zimskim razmeram in vremenu. Po kmečki pojedinini nas bo obdaroval božiček, ki pa nima svojega fonda za darila, zato mora vsak udeleženec prinesiti s seboj darilo v vrednosti 5–10 €. Darila bo božiček nato razdelil na podlagi žrebanja. Sledi izmenjava vtisov o letošnjih planinskih dogodivščinah in načrtovanje novih planinskih podvigov. Upam, da se bomo tudi malo zavrteli ob zvokih harmonike in si zaželeli vesele praznike ter srečno in zdravo novo leto.



Na lanskem prednovoletnem srečanju smo se na Grmadi srečali z Miranom Stanovnikom.

NOČNI POHOD NA POLHOGRAJSKO GRMADO, 5. 1. 2018

Organizator PD Blagajana

FRANC BERGANT – BERGI IN TONE TROPE

Odhod ob 18.00 izpred sedeža društva na Celovski cesti 160.

Priporočena oprema: zimska – glede na vremenske razmere in pohodne palice



KAMNIŠKO SEDLO (1864 M), 13. 1. 2018

JANEZ MEDVED

Izhodišče: Dom v Kamniški Bistrici (601m)

Cilj: Dom na Kamniškem sedlu

Čas hoje: 8 h – dnevna tura





Zahtevnost: zahtevna označena pot – pozimi

Oprema: standardna zimska gorniška oprema, čelada, cepin, dereze

Pot nas vodi od Doma v Kamniški Bistrici skozi gozd vse do Pastirjev, kjer je zasilni bivač običajno že po uhojeni poti skozi gozd. Od Pastirjev dalje je običajno nekoliko več snega in hodimo večkrat po splaženem snegu. Proti vrhu nas pot v ključih pripelje do kočice na Kamniškem sedlu, ki je običajno odprta tudi v zimskem času (dobi se topel čaj pa še kaj in na toplem se lahko preoblečemo). Vračamo se po isti poti.

SLIVNICA, 20. 1. 2018

MARINKA KOŽELJ STEPIC

V soboto, 20. 1. 2018, se bomo zbrali ob 7. uri pred PD LPP na Celovski cesti 160. Odpeljali se bomo v Cerknico. Tu bo izhodišče naše peš poti.

Pot nas bo sprva vodila po borovem gozdu, ki je bil zasajen v prvih letih po koncu druge svetovne vojne. Ti borovci tvorijo sedaj lep strnjen gozd. Kmalu bomo prišli na Gradišče, kjer bomo stopili na pašnik. Še malo navzgor in že bomo pri Domu na Slivnici (1075 m). Dom je leta 1964 zgradilo PD Cerknica ob izdatni finančni pomoči občine. Sedaj je dan v dolgoročni najem. Kot zanimivost: v koči ni dovoljeno jesti s seboj prinesene hrane. Mi bomo pot takoj nadaljevali na vrh Slivnice (1114 m). Od tu se nam bo odprl lep pogled na Julijce in Kamniške Alpe.



Pogled s Slivnice na Cerkniško jezero

Po krajšem razgledovanju in odtisu žiga se bomo spustili do čarovniškega brezna. Pozdravili bomo slovenske coprnice in jih vprašali, če jim metle še dobro služijo oziroma, če so kaj ljubosumne na sodobno opremljene hrvaške vještice. Te prihajajo na obisk že na sesalcih za prah. Po malici se bomo vrnili v Cerknico.

Če bosta še čas in volja, bi šli pogledat še presihajoče Cerkniško jezero in morda preizkusit trdnost ledu. Skupne hoje bo 4–5 ur, odvisno od tega, ali bo pot kopna ali zasnežena.

Potrebna oprema: pohodniški čevlji primerni za zimski čas, pohodniške palice, topla oblačila in nekaj za pod zob ter topli napitek. Ob prijavi bo jasno, ali so potrebne verigice.

PLANINA PRI JEZERU (1453 M), 27. 1. 2018

STANISLAV KRAGELJ



Zborno mesto: ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160

Izhodišče: Stara Fužina (551 m)

Cilj: Planina pri Jezeru

Zahtevnost: lahka snežna pot



Čas hoje: 5–6 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

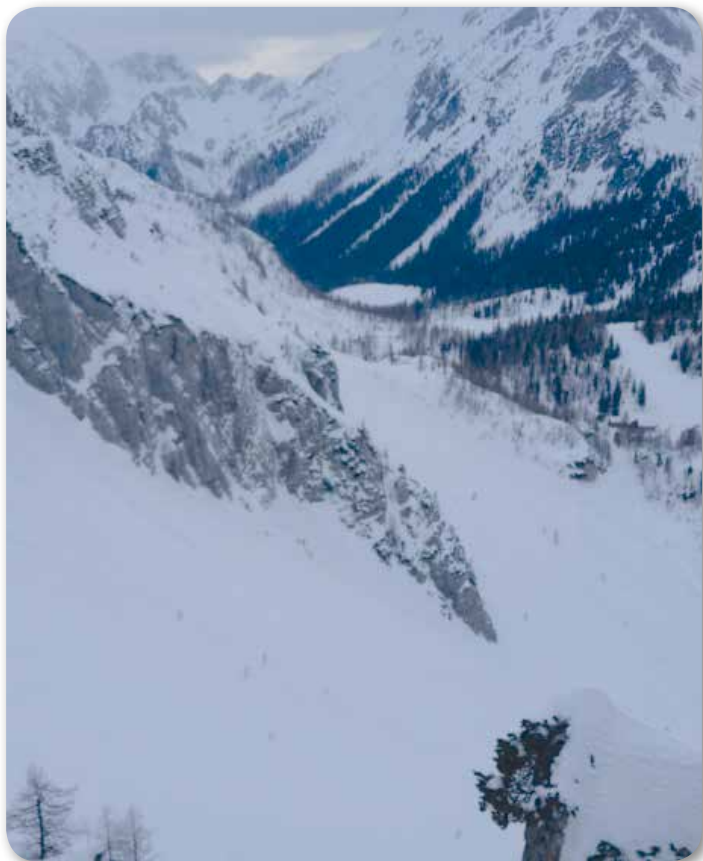
Priporočena oprema: pohodne palice, male dereze, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica.

Kratek opis: s parkirišča v Stari Fužini gremo po odprtem terenu in se usmerimo na gozdno pot v smeri planine Vogar. Mimo Kosijevega doma na Vogarju (1054 m) gremo proti planini Blato. S planine po gozdni poti do Planine pri Jezeru.

Povratek na planino Blato in po cesti do Stare Fužine.

ZELENICA – SUHO RUŠJE (1916 M), 3. 2. 2018

STANISLAV KRAGELJ



Zborni mesto: ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Ljubelj (1058 m)

Cilj: Suho rušje-Žleb (1916m)

Zahtevnost: lahka snežna pot

Čas hoje: 6 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, male dereze, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, članska izkaznica.

Kratek opis: s parkirišča Ljubelj (1058 m) se usmerimo proti Zelenici in nadaljujemo v smeri Suhega rušja.

Povratek po isti poti nazaj na Ljubelj.



PROGRAM DELA PLANINSKEGA DRUŠTVA LPP V MANDATU 2017/2018

Uvod

V programu dela si bomo člani upravnega odbora Planinskega društva LPP zastavili cilje, ki jih bomo skušali doseči v mandatnem obdobju 2017/2018. Cilje lahko dosežemo le s sodelovanjem, skupnimi interesi in zaupanjem. Zato je na začetku mandata pomembno, da dosežemo soglasje, kaj so naši cilji in kako jih bomo dosegli, kaj bomo naredili skupaj in kaj bo naredil vsak od nas. Od članov upravnega odbora pričakujemo nesebični entuziazem.

Poslanstvo in vrednote Planinskega društva LPP (iz pravil PD LPP)

Poslanstvo društva je: planinstvo kot način življenja. Častni kodeks slovenskih planincev (v nadaljevanju: kodeks) je vrednota, ki jo spoštuje ter uresničuje celotna planinska organizacija. Načela delovanja društva so zlasti:

- celovito planinstvo in njegova promocija,
- posvečanje posebne pozornosti mladim,
- usmerjenost k članom ter usposabljanje za varnejše gibanje v gorah,
- varovanje gorske narave,
- strokovnost in sodelovanje ter preglednost delovanja,
- vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev.

Cilji na nivoju društva

V novem mandatnem obdobju si bomo na nivoju društva prizadevali za naslednje cilje:

- Povečanje članstva, ki ga bomo načrtno skušali pridobiti s pomočjo promocije naše dejavnosti v okvirju podjetij Javnega Holdinga Ljubljana. Iz teh sredin bomo skušali pridobiti tudi člane za aktivno delo v naših odsekih (vodniki).
- Povečanje prepoznavnosti naše planinske postojanke »Koča na Planini pri Jezeru« tako v Sloveniji (povezovanje s turističnimi agencijami) kot tudi izven nje (nova spletna stran koče v tujih jezikih in druge oblike komunikacije z obiskovalci koče). Prilagoditev storitev koče obiskovalcem: ponudba nočitve z zajtrkom, ponudba polpenziona, tuširanje na žetone, predavalnica itd.).
- Na področju izletništva bomo popestrili ponudbo in skušali povečati udeležbo na izletih. Potrebno bo tudi pridobiti nove kandidate za planinske vodnike in jih izšolati; predvsem primanjkuje mlajših vodnikov.

- Dejavnosti društva bomo po finančnih in računovodskih kriterijih skušali spremljati čim bolj transparentno in sprotno. V ta namen si bomo postavili letne finančne plane in jih na nivoju društva in odsekov spremljali tromesečno.
- Načelniki morajo zagotoviti transparentno delo odsekov (vsak odsek se mora konsolidirati in imeti vsaj dva sestanka na leto – pred in po glavni planinski sezoni). Sestanki morajo biti dokumentirani z zapisniki.
- Organizirali bi dvodnevni »team building« za člane upravnega odbora na naši koči.
- Zavzemali se bomo za dobro sodelovanje in prepoznavnost našega pobratenja z SPD Trst.
- Sodelovanje s PZS in njenimi komisijami, MDO in njegovimi odbori ter drugimi PD.
- Sodelovali bomo s Kolesarskim društvom LPP (postavitev skupne oglasne vitrine itd.).
- Na spletni strani pod zavihkom INTERNO bomo objavili vse naše dokumente, ki so trajne vrednosti (poročila, plani, zapisniki, interna pravila itd.). Zavihek INTERNO je zaščiten z geslom in zato dostopen le poznavalcem gesla.

Cilji po odsekih in področjih (pri izvajanju nalog odseka se pričakuje tudi sodelovanje drugih odsekov in nosilcev področij)

Predsednik in podpredsednik društva:

- skrbita za izvajanje nalog na nivoju društva;
- zagotavljata etično delovanje društva in ustrezno organizacijsko kulturo;
- nadzirata, koordinirata in sodelujeta pri delu odsekov;
- skrbita za promocijo društva kot celote in posameznih dejavnosti;
- skrbita za sodelovanje s pobratenim društvom SPD Trst;
- skrbita za dobre odnose z vodstvom LPP;
- nadzirata finančno poslovanje.

Tajnica društva:

- skrbi za organizacijo administrativnega dela društva, za vodenje pošte, pripravo zapisnikov UO, pobiranje članarine in obračun članarine PZS in je vodja društvene pisarne. Za čas njene odsotnosti ji je potrebno urediti nadomeščanje.



- je integrator vseh dejavnosti in aktivnosti v društvu. Tajnica oziroma društvena pisarna mora biti seznanjena z vsemi aktivnostmi odsekov;
- skrbi za ustrezno arhiviranje vseh dokumentov o dejavnosti društva (papirnih in elektronskih).

Vodja finančnega poslovanja:

- je odgovorna za pravilno knjiženje poslovnih dogodkov in finančno poslovanje;
- s pomočjo računovodskih in finančnih evidenc pripravlja poročila o poslovanju, glede na potrebe vodstva društva ali načelnikov;
- skrbi za nadzor nad finančnimi plani društva in dejavnosti;
- sodeluje pri kalkulacijah;
- nadzira in usmerja finančno poslovanje koč (blagajniško poslovanje, izdaja računov itd.).

Mladinski odsek:

- izvedba razpisa za planinski tabor vrtca Andersen;
- poleg dosedanje dejavnosti s predšolskimi otroki, ki so vključeni v vrtec H.C. Andersena, in otroki iz osnovne šole Oskar Kovačič bomo skušali organizirati kak izlet za mlade družine, ki so imele svoje otroke v vrtcu Andersen in so se ti udeležili planinskega tabora na Planini pri Jezeru.
- OŠ Oskar Kovačič bi za učence druge triade ponudili organizacijo šole v naravi na Planini pri Jezeru (v septembru).

Gospodarski odsek:

Naloge vzdrževanja koč:

- skrbi, da je obratovanje koč v skladu s trajnostnim razvojem okolja; priprava koč za novo planinsko sezono (voda, elektrika, klopi, zagon čistilne naprave itd.);
- temeljito bo treba očistiti ali zamenjati kuhinjske odtoke (sifone pri velikem koritu);
- ureditev notranjih prostorov (poenotiti obvestila in opozorila za obiskovalce, zagotoviti reprodukcije slik iz zgodovine Planine, ki bi jih izobesili po prostorih in hodnikih, itd.);
- revidirati je treba vse dokumente, ki se nanašajo na poslovanje koč;
- treba je izdelati skico/shemo vodovodnih instalacij na koči, da se bo lahko vsakdo znašel v konglomeratu napeljav sanitarne in pitne vode;
- treba je izdelati skico/shemo elektroinstalacij na koči;

- dokončanje investicije za ogrevanje sanitarne vode s pomočjo fotovoltaičnega sistema;
- dosledno moramo spremljati porabo vode, nafte, elektrike, drv, plina in si zagotoviti večletno primerjavo porabe. Na ta način bomo spremljali in zmanjševali »ogljčni odtis«, ki ga povzroča obratovanje koč (naloge se izvaja skupaj z Odsekom za varstvo gorske narave);
- sodelovanje z dobavitelji storitev: nosačem, serviserji, dimnikarjem, gasilci, varstvom pri delu itd.
- vzdrževalna dela – pleskanje vseh lesenih delov na fasadi koč in na brunarici;
- izdelava posebne spletne strani za promocijo koč v treh jezikih (sl., ang., nem.);
- imenovati je treba skrbnika kombija, ki bo skrbel za kombi kot dober gospodar (tehnična brezhibnost, čiščenje, komunikacija z najemniki kombija, evidenca porabe po uporabnikih in evidenca porabe goriva, upoštevanje pravilnika o uporabi službenega vozila PD LPP);
- pri Centru obšolskih dejavnosti se moramo pozanimati, ali lahko naša koč pride na seznam objektov, kjer se lahko opravlja šola v naravi (zaradi trženja koč v mesecu septembru, ko število obiskovalcev prične upadati);
- pripraviti pogodbo za izposojlo kombija in ga intenzivno tržiti.

Vodniški odsek:

- vodniki morajo spoštovati Pravilnik vodnikov PZS;
- vodniki morajo spoštovati Pravila o organiziranju in vodenju izletov PD ter pogodbe o vedenju;
- vodniki morajo spoštovati sklepe UO PD, ki se nanašajo na vodništvo;
- izdelati je treba analizo udeležbe na izletih za leti 2015 in 2016;
- na osnovi te analize napraviti plan izobraževanja novih in obstoječih vodnikov;
- izdelati tabelo za obremenjenost vodnikov za leto 2016 in pripraviti predlog nadomestila za obrabo lastne opreme;
- opraviti je treba inventuro in pregled opreme za vodništvo, pripraviti poročilo in predlog za morebiten nakup nove;
- vodniki naj bi se letno udeležili vsaj ene akcije v okviru PD (vzdrževanje poti, urejanje okolice koč ipd.);



- za vodnike organizirati dvodnevno turo (po možnosti v manj znane planinske predele) kot »team building«.

Markacijski odsek:

- novi načelnik naj skliče vse naše markaciste in se z njimi dogovori za način dela in sodelovanje;
- v maju opraviti posnetek stanja vseh poti, za katere smo zadolženi. V okviru posnetka stanja bomo tudi posneli poti z GPS napravo in slikali vse usmerjevalne table. Glede na stanje starih usmerjevalnih tabel bomo pri Planinski zvezi naročili nove;
- na podlagi posnetka stanja se bomo v začetku planinske sezone lotili urejanja najbolj perečih (neurejenih) poti;
- markirati moramo predvsem na drevesa in manj na skale, ker so naše poti obiskane tudi v zimskem času, ko sneg zakrije vse talne oznake in je velik problem priti npr. na Pršivec.

Odsek za varstvo gorske narave:

- spremljanje delovanja čistilne naprave (za vsako leto vsaj ena ustrezna analiza izpusta);
- spremljanje analize pitne vode (vsako leto vsaj ena ustrezna analiza pitne vode);
- ureditev okolice koč ob začetku sezone (rože, čistilna akcija itd.);
- nadzor nad porabo čistil v naši koči (biološka), nadzor nad sortiranjem in ustreznim odlaganjem odpadkov;
- ozaveščanje članov glede varstva narave in obnašanja v hribih.

Odsek za organizacijo in poslovanje:

- revizija vseh že izdelanih dokumentov o poslovanju društva;
- izdelava novih dokumentov o poslovanju (pravilniki, obrazci itd.);
- nadzor nad poslovanjem odsekov in koč;
- interne presoje po zahtevah pridobljenih certifikatov Okolju prijazna koča in Družinam prijazna koča.

Odsek za propagando in stike z javnostmi:

- urejanje spletne strani PD LPP (skrb za aktualnost objav);
- izdelava posebne spletne strani za promocijo koč;
- sodelovanje z uredniškim odborom Gorskega popotnika;

- sodelovanje s turističnimi organizacijami Bohinja (Hike&Bike, Turistično društvo Bohinj itd.);
- izdelava prospektov (zgibank) za promocijo koč in Fužinskih planin (ponatis);
- izdelava razglednic, vizitk koč;
- promoviranje koč v javnosti (doma in v tujini);
- priprava baze obiskovalcev koč (posamezniki in agencije – Kunderna itd.);
- enkrat na mesec predavanje v sejni sobi (različne teme planinske, računalniške, varstvo gorske narave itd.);
- priprava baze e-naslovov naših članov z vplačano članarino S+Š, B, B1, in A

Delo društvene pisarne:

- v društveni pisarni se uredi nadomeščanje za čas odsotnosti tajnice;
- predlaga se sprememba delovnega časa društvene pisarne. (Pisarna bi bila odprta samo v četrtek popoldan od 14h do 18h - sprememba že uveljavljena);
- načelniki si za sestanke odsekov lahko v društveni pisarni zagotovijo ključ sejne sobe.

Program dela sprejet na seji UO PD LPP 23. 3. 2017

POLNJENJE SVINČEVIH 24-VOLTNIH OPZS AKUMULATORSKIH BATERIJ V PLANINSKIH POGOJIH

NANDE ŠKARJA, KONTIKI

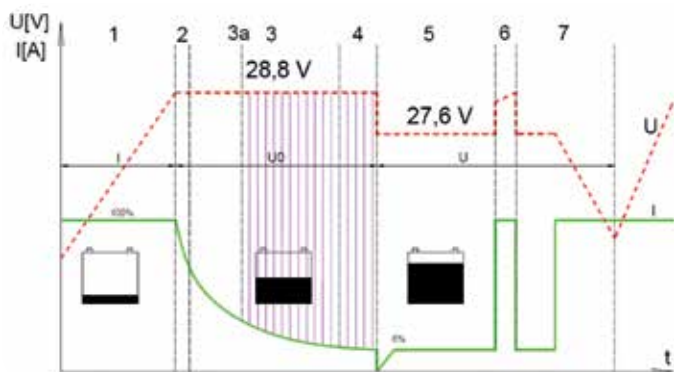
Ob servisnih pregledih akumulatorjev smo v večini planinskih domov ugotovili

»podhranjenost« teh baterij. Znak zato je nizka koncentracija (pod 1,20 kg/l) kisline.

To pomeni, da so svinčene plošče sulfatirane in da je dejanska kapaciteta začasno zelo zmanjšana. Če to stanje traja dalj časa, je zmanjšanje kapacitete stalno in nepovratno. Da se ohrani polna kapaciteta akumulatorjev čim dalj časa, mora biti akumulator pravilno polnjen. Polnilniki iz generatorja in regulatorji za polnjenje iz fotonapetostnih modulov imajo že vgrajen pravilen program polnjenja, kot je prikazan spodaj. Pogoji pa je, da je energija za polnjenje na razpolago v času, ko je to potrebno.



Polnilna napetostna karakteristika je označena črtkano:



1: I-faza

Po vsaki globlji izpraznitvi bo polnilnik prazno baterijo polnil s konstantnim tokom (100 % polnilni tok) toliko časa, da baterijska napetost doseže polnilno napetost 28,8 V. Ko baterija doseže ta napetostni nivo, polnilni tok pojenjuje. To fazo je tudi v planinskih pogojih lahko doseči s pomočjo dovolj močnega polnilnika, priključenega na generator, in električnega toka iz sončnih celic.

2, 3, 4: U0-faza (absorpcija)

Sedaj se začne absorpcijska polnilna faza (U0 faza), trajanje te faze pa je odvisno od baterije. Napetost ostane konstantna ($U_0=28,8V$), tok pa se zmanjšuje. Ko je baterija popolnoma napolnjena, ali ko polnilni tok pade pod 6 % nazivnega toka, se U0 faza zaključi. Ta faza lahko traja več ur, kar pomeni, da bi moral motorni generator med točkama 3a in 4 delovati nekaj ur skoraj neobremenjen, kar ni ekonomično. Zato je v planinskih pogojih ta del polnjenja ekonomično izvedljiv le v kombinaciji z dovolj močnim sončnim polnjenjem!

5: U-faza (vzdrževanje napetosti)

Po končani U0 fazi se polnilnik preklopi na ohranjevalno polnjenje pri napetosti 27,6V (U-fazo).

6: 2-tedensko vzdrževanje

Vsaj enkrat v dveh tednih mora biti za dve uri dosežena absorpcijska napetost 28,8V. To preprečuje sulfatizacijo Pb plošč v bateriji. To je programirano v vseh sodobnih fotonapetostnih regulatorjih. Izvede se samodejno, če je na razpolago dovolj velika moč fotonapetostnega generatorja.

7: I-faza po praznjenju

Če so porabniki med polnjenjem priključeni, jih oskrbuje polnilnik iz generatorja ali sončnega

regulatorja. Ko polnjenje ni zadostno, še posebno ponoči, ko polnjenja sploh ni, se baterija prazni. Ko je vir polnjenja (sonce ali generator) spet na razpolago, se spet začne polnjenje s konstantnim tokom do 28,8V (faze 1, 2 3 4).

Zaključek: V pogojih planinskih domov je ohranjanje kapacitete in dolge življenjske dobe OPZS akumulatorskih baterij najlažje rešljivo s fotonapetostnim generatorjem (ponekod tudi z vetrnim generatorjem), ki je tako močan, da pokrije vso osnovno porabo električne energije, razen občasnih posebno močnih porabnikov.

TOPLOTNA ČRPALKA NA PLANINI PRI JEZERU

TOMO RUSIMOVICH

Letos zaključujemo lansko investicijo, ki je namenjena povečanju električne moči, pridobljene iz solarnih kolektorjev, in pripravi tople vode s pomočjo toplotne črpalke. V prvih dneh junija, ko se je začela na naši koči nova planinska sezona, so monterji KonTikija na streho koč namestili 10 najsodobnejših sončnih kolektorjev, ki zagotavljajo 2700 W dodatne električne moči. Posamezni paneli imajo vgrajeno elektroniko (mikrorazsmernik Lektrika), ki zagotavlja napetost 220V direktno iz panela. Vsi paneli so priključeni na obstoječe hišno električno omrežje. Novi razsmernik (naprava, ki pretvarja 24 V v 220 V in obratno) pa poskrbi za to, da se s presežkom električne energije polnijo tudi akumulatorji, ki zagotavljajo električno napajanje koč, kadar ni dovolj sonca. Že prvi dan montaže smo preizkusili možnost pranja perila na sončno elektriko



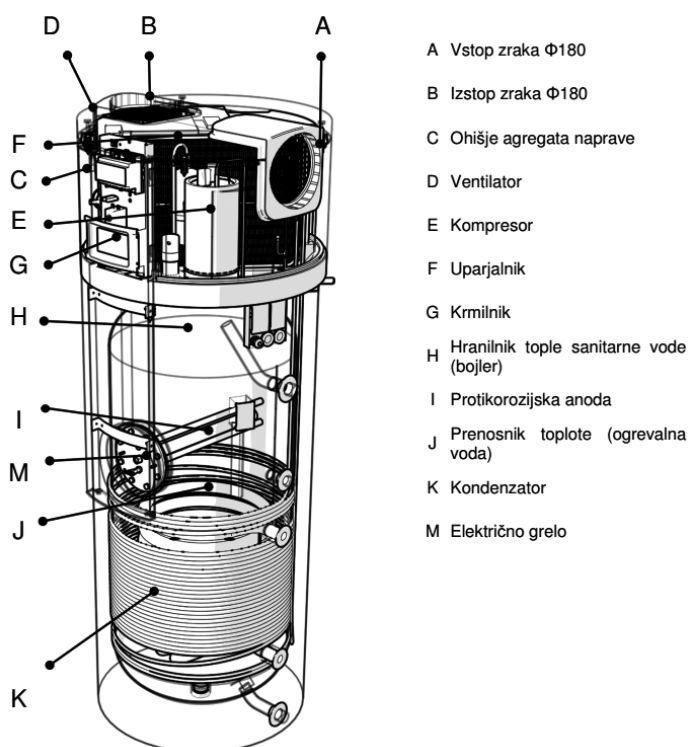
in uspelo nam je oprati stroj perila. Stari solarni sistem na brunarici in novi na koči v sončnem vremenu zagotavljata skupaj 6000 W električne moči. Agregat se v sončnem vremenu praktično ne uporablja, kar je velik napredek v naših prizadevanjih, da bi bil vpliv delovanja naše koč na okolico čim manjši.

Za gretje vode bo skrbela toplotna črpalka. Ker nekateri ne poznate osnovnih principov delovanja

toplotne črpalke, ki deluje obratno kot klasični hladilnik, bomo na kratko opisali delovanje naprave. Toplotna črpalka je naprava, namenjena učinkovitemu segrevanju sanitarne vode v stanovanjskih ali majhnih poslovnih prostorih. Pri segrevanju sanitarne vode naprava istočasno hladi prostor, v katerega vrača zrak in mu je že odvzela toploto za segrevanje vode. Naprava tako lahko poleg segrevanja sanitarne vode tudi hladi prostor (npr. shrambo).

Hladilni sistem naprave je zaprt krožni sistem, v katerem kot prenašalec toplote kroži

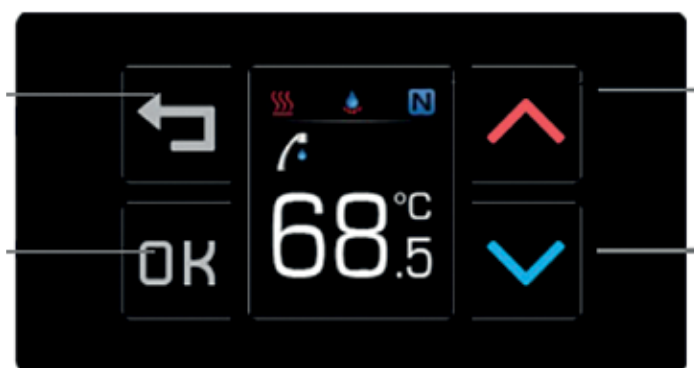
hladilna tekočina (hladivo) R134A. Pri nižjem tlaku in nižji temperaturi (npr. 10° C) se hladivo v uparjalniku naprave upari in pri tem odvzame toploto iz zraka. Nato se hladivo v kompresorju stisne na višji tlak, zaradi česar temperatura hlada naraste na temperaturo, ki je višja od temperature vode v hranilniku tople sanitarne vode. Hladivo nato v kondenzatorju odda toploto vodi, pri čemer se utekočini. Z ekspanzijo se hladivu tlak in temperatura znižata na prvotno vrednost in krožni proces se sklene. Ta proces se ponavlja ves čas obratovanja naprave. Naprava ima tudi električni grelnik, ki se ga lahko v primeru viška električne energije priklopi in dodatno segreva vodo.



Shema delovanja toplotne črpalke



Toplotna črpalka



Komandni ekran toplotne črpalke

Predvidevamo, da bo toplotna črpalka zagotavljala toplo vodo za potrebe kuhinje in za potrebe tuširanja v sanitarijah v prvem nadstropju koče. Obiskovalci koče, ki bodo na njej prespali dan ali več, si bodo lahko na blagajni kupili žeton za tuširanje in se oprhali s količino vode, ki jo bo zagotavljal žeton. V primeru, da zaradi hladnega vremena v toplotni črpalki ne bo dovolj tople vode (premajhna temperatura vode), pa bomo aktivirali plinske bojlerje, ki bodo povezani v sistem oskrbe s toplo vodo.



NOVA POLIČKA ZA POLNJENJE MOBITELOV TOMO RUSIMOVICH

V želji, da ne bi z vseh vtikačev viseli mobilni telefoni, smo na naši koči namestili poličko s polnilcem za mobilne telefone s štirimi priključki. Odločili smo se za tri priključke mikro USB in en priključek za Apple telefone. Kasneje sem videl, da smo pozabili na Samsung, ki v zadnjem času propagira priključke mikro USB reverse, pri katerem ni pomembno kako je obrnjen. Obstajajo še brezkontaktni polnilci skratka zmeda je precejšnja in ne bomo mogli ugoditi vsem variantam priključkov. Problem se lahko reši z nakupom ustreznih adapterjev.



Za boljše razumevanje problema malo strokovne razlage iz članka na internetu:

Pred desetimi leti je na področju mobilnih telefonov vladal kaos, vsaj kar se tiče polnjenja. Vsak proizvajalec je imel svoj priključek, nekaterih so jih celo menjali med različnimi modeli, tako da o kakršnikoli prenosljivosti ali univerzalnosti ni bilo sledi.

Večina večjih proizvajalcev je že leta 2009 z EU podpisala načelen dogovor o standardizaciji priključkov za polnilnike. Proizvajalci so se dogovorili, da bodo uporabili priključek micro USB in to se je tudi zgodilo. Birokratski mlini meljejo počasi in k sreči jih proizvajalci niso čakali. Evropski parlament je namreč



še le aprila lani sprejel Direktivo 2014/53/EU, ki proizvajalcem nalaga uporabo enotnih polnilnikov za mobilne telefone. Države članice imajo dve leti časa, da jo prenesejo v nacionalno zakonodajo, proizvajalci pa še dodatno leto.

Črna ovca je Apple, ki trmasto vztraja pri novem priključku Lightning. Ta je leta 2012 (torej od iPhone 5 dalje) nadomestil njihov 30-pinski priključek iz iPoda. Ker bo najkasneje leta 2017 v EU treba spoštovati standard, je Apple pripravil adapter Lightning micro USB.

Moč, napetost, tok

Pravzaprav je bil res že skrajni čas za poenotenje polnilnikov, ker razen kapric proizvajalcev v želji po zaslužku tehničnih razlogov za razlike ni. Vsi mobilni telefoni imajo dandanes litij-ionske ali litij-polimerne baterije z deklarirano napetostjo 3,7 ali 4,2 V, ki se polnijo z enosmernim tokom pri 5 V. Moč je zmnožek napetosti in toka, zato za hitrejšo polnjenje potrebujemo polnilnik, ki zmora večje tokove, ter seveda ustrezne baterije, ki jih to ne poškoduje (o delovanju baterij smo obširno pisali v Monitorju 09/14).

Kaj zmora USB

Čeprav nosi v kratiki oznako za univerzalnost, obstaja USB v več različicah in izvedbah. Poznamo USB različic 1.0 (tudi 1.1), 2.0, 3.0 in 3.1, ki zmorejo prenašati različne tokove. Prav tako obstajajo navadni podatkovni priključki (standard downstream), polnilno-podatkovni (charging downstream) in polnilni (dedicated charging). Prvi dve kategoriji najdemo na računalnikih, zadnji pa so na adapterjih za polnjenje neposredno iz omrežne vtičnice, saj ne omogočajo prenosa podatkov.

USB 1.1 in USB 2.0 zmoreta 0,5 A pri 5 V (torej 2,5 W), USB 3.0 pa 0,9 A pri 5 V (4,5 W). Kadar je to premalo, lahko uporabimo polnilno-kombinirane priključke z deklariranim tokom 1,5 A. USB 3.1 podpira tudi 1,5 A in 3,0 A pri 5 V (7,5 W in 15 W).

Pri vsej množici različic in tokov je razumljiv strah, da bi lahko z napačno priključitvijo poškodovali kakšno napravo, a je ta neutemeljen. Tako odjemalci kakor priključki so dovolj »inteligentni«, da ne zahtevajo oziroma dovolijo tokov, ki bi poškodovali katero od komponent. Opazimo pa lahko zelo različne čase polnjenja.

PIK OSE, ČEBELE, OBADA

IRENA PEČAVAR ČARMAN

Ose in čebele sicer ne napadajo same od sebe, vendar pridemo z njimi navskriž popolnoma po nesreči.



V gorskem svetu srečamo tako čebelo kot oso, na planinah, kjer se pase živina, pa je prisoten tudi obad. Kaj storiti?



- Poizkusimo ostati zbrani do te mere, da prepoznamo krilatca, ki nas je pičil.
- Ena osa nas lahko piči večkrat, ker želo sama izvleče.
- Čebela piči samo enkrat in moramo sami izvleči želo, in to čimprej (želo prepoznamo kot drobno črno točko).
- Mesto pika vedno hladimo z ledom, hladno studenčnico, mrzlim kamenjem ali čim podobnim. S tem zmanjšamo vnetno reakcijo in upočasnimo delovanje strupa.
- Mesto pika razkužimo z alkoholom (alkoholni robčki, »šnops«, ampak slednjega samo na rano, nič v grlo.)

Vsak pik je boleč. Na mestu pika se vedno pojavita rdečina in oteklina, ki v nekaj urah izgineta, lahko pa se vlečeta nekaj dni.

Če nas je krilavec pičil prvič v življenju, ne vemo, če bo prišlo do alergične reakcije. Najverjetneje ne, predvsem pri obadih je alergija zelo redka. Če je pri nekom že znana alergična reakcija, ima verjetno pri sebi komplet za samopomoč in bomo to uporabili po priloženih navodilih. Če pa ga je pozabil doma, je nujen takojšen klic na 112.

Če je pik na obrazu, vratu, takoj kličemo 112. Enako velja, če je npr. pik v stegno, pa je dotičnega začelo

srbeti lasišče, ima koprivnico po telesu, težko diha.

Zgodilo se je že, da je osa zaplavala v našo pijačo in smo jo nevede popili. Spotoma nas piči v grlo ali žrelo. Tu ni časa za premišljevanje in debatiranje, kaj bi naredili. TAKOJ 112 in medicinska ekipa, ki je dežurna, nam bo dala navodila, kaj narediti. V tem primeru bo, če bodo le razmere dovoljevale, prihrumel helikopter. Poskrbimo, da bo lahko pristal. Zapomnite si nekaj, tu bo šlo za minute.

Pik čebele in ose vedno jemljite resno, kajti statistika je pokazala, da 2 človeka letno umre za pika.

Varen korak vam želim, kjer koli boste hodili.

PLANINSKI VODNIKI

KATJA IN MITJA dolgoletna planinska vodnika planinskega krožka OŠ Oskarja Kovačiča

Na OŠ Oskarja Kovačiča iz Ljubljane, pod mentorstvom učiteljev – ljubiteljev gora, že vrsto let deluje planinski krožek. Iz leta v leto se krožku pridružuje večje število osnovnošolcev od drugega do devetega razreda. V vsakem letnem času se odpravimo na planinski pohod, kjer občudujemo naravo, uživamo na svežem zraku, v nepozabnih razgledih, odkrivamo lepote slovenskih gora in preizkušamo naše telesne zmogljivosti.

Do letošnjega leta so vsi planinski pohodi potekali pod budnim očesom izkušenih planinskih vodnikov **Katje in Mitje Premrla**. Vsa leta sta nam svetovala pri načrtovanju in izbiri primernih smeri, za nas izbirala varne poti, nas vodila v gore, skrbela za našo varnost, nam razkazovala lepote neokrnjene narave in mladim pohodnikom podajala znanje o varnem in prijetnem gibanju v gorah. Gospod Mitja je otrokom rad pripovedoval o svojih prigodah s pohodov in jih učil, kako postati pravi planinec. S svojo prisotnostjo sta navdihovala mlade planince in mentorje. Na naših pohodih nas je pogosto spremljala tudi njuna že pokojna psička Flaj.

Konec lanskega leta sta se odločila, da svoje delo prepustita mlajšim vodnikom. Člani planinskega krožka in njihovi mentorji se ob tej priložnosti Katji in Mitju iskreno zahvaljujemo, da sta nas ves ta čas varno vodila po prelepih slovenskih planinskih poteh. Veseli smo, da sta bila naša zanesljiva vodnika. Želimo vama še veliko lepih trenutkov v objemu naših gora. Pogrešali vaju bomo.

Člani planinskega krožka OŠ Oskarja Kovačiča in njihovi mentorji



KRNSKA JEZERA, september 2011



BLEJSKA KOČA, december 2011



TROMEJA, september 2010



USKOVNICA, januar 2012



KOKOŠ, oktober 2012



STRAŽA Z BLEJSKIM GRADOM, april 2016

PLANINSKI KROŽEK OŠ OSKARJA KOVAČIČA NA IZLETU V KAMNIŠKO BISTRICO (900 M) V SOBOTO, 20. MAJA 2017

MAJDA PRIMEC

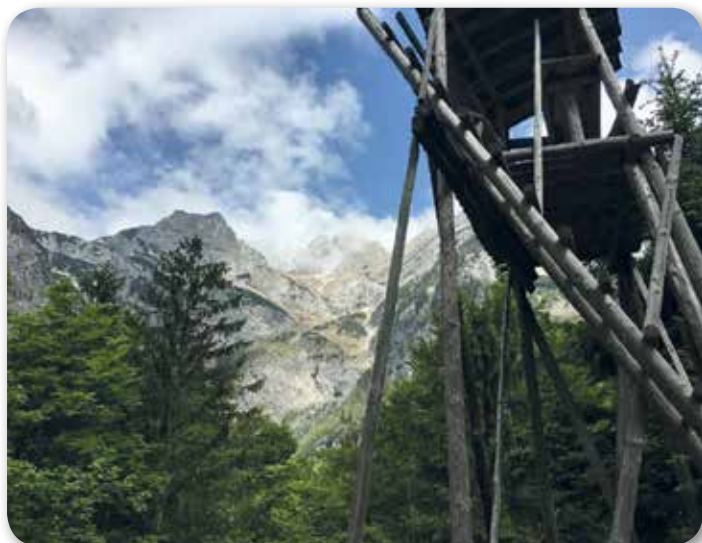
Vremenska napoved: deževno. Naša »meteorologinja«, mentorica planinskega krožka, učiteljica ga. Petra, je po pregledu meteoroloških kart in po posvetovanju z vodnikom Rašem napovedala sončno vreme, zato smo se odločili, da gremo.

Kamniška Bistrica z okolico se je bleščala v jutranjem soncu. Z nasmehom na obrazu in dobro voljo smo se od izvira odpravili raziskovat njeno okolico. Pod vodstvom planinskega vodnika Raša smo se najprej ustavili pri velikanski skali Lepi kamen, ledeniškega nastanka, imenovani balvan. Lesene stopnice so nas peljale na njen vrh, kjer je lovska koča. Čudovit pogled na s soncem obsijane Kamniško Savinjske Alpe je jemal dih. Obiskali smo tudi ledeniški balvan Žagano peč, ki nas je navdušil s povsem ravno razpoko. Od tam nas je pot vodila v spominski park umrlim slovenskim alpinistom. Sonce so pričeli prekrivati oblaki, nas



pa je pot peljala do Plečnikovega lovskega dvorca. V prelepem okolju arhitekturne umetnije smo imeli kratek postanek.





Ob koncu krožne poti smo na licih začutili dežne kapljice. Do planinskega doma v Kamniški Bistrici je bilo le nekaj ovinkov. Pred dežjem so nas ščitili dežni plašči in dežniki. V planinski koči smo se spočili in okrepčali. Ustavili smo se še pri soteski Velikega in Malega Predáslja, kjer si je reka izrezala globoko in ozko korito. Na poti do Ljubljane so bile dežne kaplje vse gostejše in močnejše. Vodnik Rašo nas je nasmejal s pripombo »dež bo«. Zares je deževalo. Mi pa smo bili veseli in zadovoljni, saj smo bili kljub slabi vremenski napovedi večji del poti obsijani s soncem. Doživeli smo čudovit planinski izlet.

ANDERSENOVI SONČKI IN ČEBELICE NA PLANINSKEM IZLETU

BOJANA BURNIK

Nič nas ni ustavilo, tudi muhasti april ne, da smo se podali otroci skupin Sončkov in Čebelic iz Andersenovega vrtca na Lavričevo kočo na Gradišču.

Iz prijazne vasi Mekinje nad Stično smo se sprehodili do Lavričeve kočice, kjer se nam je razprostiral pogled na Ivančno Gorico in okolico.





Polni navdušenja smo prispeli na vrh, kjer smo srečali prijaznega oskrbnika Maksa, ki nam je razkazal lesene kipe, ki krasijo koč in okolico.

Na travniku pa smo se poigrali na prekrasnih lesenih igralih in skali velikanki, kjer smo se urili v plezanju.



KLOBUK

MIJA TOMŠIČ, VZGOJITELJICA PREDŠOLSKIH OTROK SKUPINE MEDVEDJE, VRTEC H. C. ANDERSENA, LJUBLJANA

Otroci iz skupine Medvedje so v letošnjem šolskem letu obiskali hrib z imenom Klobuk, in sicer v vseh 4 letnih časih. Za otroke je dodana vrednost pogostega obiskovanja predvsem ta, da se udomačijo na poti in na vrhu, ga vzamejo za svojega, se počutijo bolj suvereno in že sami prevzemajo pobudo za usmerjanje po pravi poti, doživijo gozd in hrib v različnih naravnih okoliščinah in tako preko lastnega doživljanja utrjujejo časovno razumevanje letnih časov.

Klobuk se nahaja v Polhograjskem hribovju in je zelo dostopen z različnih strani. Naš vrtec H. C. Andersena se nahaja v zgornji Šiški, zato nam je naklonjen dostop iz Podutika. Mestni avtobus številka 5 nas pripelje naravnost do izhodišča poti. Potem pa čez pobočje travnika v mešani gozd. Pot je ravno prav dolga (ca. 45 min), da se prijetno razhodimo in da nam na vrhu tekne malica, ki jo otroci nosijo vsak v svojem nahrbtniku.

Seveda je tudi za predšolske otroke bistvo takšnega izleta prosta igra v gozdnem okolju. Vrh Klobuka ponuja gozdno igrišče v zavetju dreves, pod katerimi je veliko materiala za domišljijско igro. Hkrati pa je v bližini za možnost izbire na hribčku tudi odprta travna jasa. Otrokom igro velikodušno odmeriva, da zadostijo svoji raziskovalni žilici in uživajo dobrine gozda v prosti igri. Teme, ki se razvijejo, so: gozdarji, arhitekti in gradbeniki, lovci, policaji in lopovi, pa tudi mamice in očki, glasbene skupine in arheologi ter biologi.

Otroci so ob celoletnih obiskih vzljubili svojo gozdno igralnico. Sama pa sem vesela, da lahko ob gozdnim površinam naklonjeni lokaciji vrtca pogosto ponudim otrokom dopoldanski izlet v tako hranljivo okolje.



Otroci se v gozdu umirijo, se povežejo z vrstniki in razvijajo prvinsko igro, ki je daleč stran od vsebin računalniških igrin in novodobnih risank.

Ob rednih obiskih smo razvili tudi dobro podlago za naš vrtec v naravi na Planini pri Jezeru.



ČEMŠENIŠKA PLANINA

MIJA TOMŠIČ, VZGOJITELJICA PREDŠOLSKIH OTROK SKUPINE MEDVEDJE, VRTEC H.C. ANDERSENA, LJUBLJANA



Andersenovi v mesecu aprilu praznujemo rojstni dan velikega pravljicarja H. C. Andersena, po katerem ima naš vrtec ime. Ker imamo veliko idej in smo vsestranski, smo praznik razširili kar na ves mesec. V tem času se najraje družimo na najrazličnejše načine. Tako smo se Medvedje z navdušenjem odzvali na vabilo iz sosednje enote, da se skupaj odpravimo na celodnevni izlet.

Julijske Alpe že malo poznamo, redno zahajamo v Polhograjsko hribovje, Zasavskega konca pa še nismo raziskali.

Iz Ljubljane je dolgih 45min z avtobusom do izhodišča, vsaj tako se je zdelo otrokom, ki so me proti koncu že spraševali, kdaj bomo prispeli. Pri Trojanah se pot namreč nadaljuje po lokalni cesti, ki nas je peljala do višine dobrih 800 m do našega izhodišča smučišča Prvine.

Pohod smo začeli na parkirišču, prečkali smučišče in nadaljevali po prijetno vzpenjajoči se poti v objemu

bukovega gozda. Otroci so takoj oživali in se nekateri zapodili za našim vodnikom Tomom, drugi pa ostajali zadaj in željno raziskovali, kar jim je ponujal zgodnje spomladanski gozd. Privlačile so jih korenine, kamni in palice ob poti, ki so se kmalu spremenile v najrazličnejše domišljajske pripomočke za igro. Predvsem pa se niso mogli upreti koreninam in drevesnim zadebelinam, ki so jih neizmerno vabile k plezanju. V gozdu je prijetno dišalo, otroci so povpraševali, kaj bi to bilo, in kmalu smo odkrili izvor: vse naokrog nas je rasel čemaž, ki je dajal gozdu tisto prvo svežino in barvo, saj so bile krošnje še gole in v primerjavi s svežim zelenjem tudi malo puste. Takoj so ga bili pripravljeni poizkusiti, reakcije pa so bile seveda različne.



In ne da bi vedeli, je minila urica in pot nas je pripeljala 300 m višje, na 1120 m.n.v, ko smo izstopili iz gozda na travnato jaso, na kateri je bilo še in še prostora za igro z gozdnim materialom in idealno pobočje za kotaljenje, ki se ga otroci niso nasitili do našega odhoda.

Hvala ekipi v koči za toplo kosilo in najboljšo sladico – sladoled, otrokom iz skupine Zajčki za druženje, Tomu za varno pot, vzgojiteljicam Heleni in Darji za organizacijo izleta ter vabilo.



Bilo je pravljico! Vsem, vrtčevskim skupinam in družinam, toplo priporočamo obisk Čemšeniške planine – ko je odeta v čemaž, je naravnost čudovita.

PLANINSKI TABOR NA PLANINI PRI JEZERU, 1. SKUPINA

VRTEC H. CH. ANDERSENA IN PD LPP
HELENA NOVAK

Udeleženci: vodnika Tomaž Rusimovič in Stane Kragelj, medicinska sestra Milenka, strokovne delavke Katra G. Marinčič, Marinka Nagode, Darja Maček, Helena Novak, 31 otrok iz enote Marjetica

PONEDELJEK, 5. 6. 2017

Z avtobusom se odpeljemo v Staro Fužino, od tam pa s kombijem do planine Blato.

Naprej pa peš, 1 uro hoje. Sonce se skriva, nekaj dežnih kapelj nas poboža, pa nič za to, kmalu smo na cilju...



...na Planini pri Jezeru!

Ivo nas prijazno povabi v kočico in zaigra na harmoniko. Veseli smo, lepo nam je.

Popoldan pa sprehod okoli jezera, v katerem še vedno počiva povodni mož.



TOREK, 6. 6. 2017

Dopoldne nas obiščejo kužki in njihovi skrbniki iz Kinološkega društva Krim. V prijetni družbi ne manjka zabave, skupaj se skrivamo in nekaj novega naučimo.



Gospa Vera in Troj sta že izkušena reševalca in nas obiščeta vsako leto.



Komaj triletna Zila se z gospodom Janijem uči za »reševalko«.



Gospa Ljuba s psičko Lili, ki je »Tačka pomagalka«

SREDA, 7. 6. 2017

Pripodili so se oblaki in ogromno dežja. Dan za igro v koči in ogled različnih diapozitivov z gorsko tematiko. Tomo in Stane »vodita« otroke k raziskovanju živali in rastlin v gorskem svetu.

Pozno popoldne dež malce poneha in sprehodimo se do Dednega polja in lovske koč v bližini.



»A-cum-ca-ca« si prepevamo v dežju.



ČETRTEK, 8. 6. 2017

Po močnem nočnem deževju se prebudimo v prekrasen dan. Čeprav je zjutraj slana, nas sonce hitro ogreje in podamo se na prijeten izlet.



Hodimo malo v koloni, malo v gruči.



Ob prepevanju pesmic, klepetanju in ogledovanju planinskega cvetja hitro prispemo v prijetno okolje na Planino v Lazu.

Pozdravijo nas svizci. Ogledamo si, žal zaprto, sirarno.

Pred planinskim krstom se preizkusimo še v plezanju po skali. Vodnika Stane in Tomo predstavita planinsko opremo. Opremljeni kot pravi plezalci (čelada, plezalni pas, vponke) se lotimo podviga.

Čaka nas le še planinski krst. Nekaj »težkih« vprašanj, malo po riti.

Zdaj nismo več dolinske uši, temveč pravi planinci s planinskimi imeni.



**PETEK, 9.6.2017**

Še zadnji izlet do Vogarja, potem pa s kombijem v dolino.

Zadnji pozdrav oskrbniške ekipe, pozdrav s harmoniko.



Utrujeni a veseli se vračamo domov. Z novimi planinskimi majicami.



HVALA ZA VSE!

PLANINA PRI JEZERU, VRTEC V NARAVI, 2. SKUPINA

MIJA TOMŠIČ, VZGOJITELJICA PREDŠOLSKIH OTROK SKUPINE MEDVEDJE,

VRTEC H. CH. ANDERSENA, LJUBLJANA

V mesecu maju smo se predšolski otroci, združeni iz treh skupin vrtca H.Ch. Andersena, Ljubljana, enota Andersena, odpravili na bivanje v naravi. Nismo šli na morje, ampak v hribe (!!!), tja namreč sodimo Medvedje, Škratje in Sove, kot nosijo ime naše skupine. V objemu macesnovega gozda, tik ob nadmorski gozdni meji, smo preživeli skupaj celih 5 dni.

Nastanjeni smo bili v koči PD LPP na Planini pri Jezeru, kjer je mimoidočim pohodnikom v vednost in nam v domačnost plapolala Andersenova zastava. V koči smo imeli veliko jedilnico, dobro hrano in krasne sobe s pogradi. Oskrbnik nas je vsako jutro pospremil v nov dan s harmoniko, ob prihodu z izletov nas je za nagrado pričakal z najbolj prešernimi pesmimi, ki jih je izvajal izpod tipk.



V teh dneh so se otroci naužili gorskega zraka in sonca, igre na prostem na vseh končnih točkah planinskih izletov, spoznavali cvetlice, ki jih je v tem času narava razkazovala ob poteh, predvsem pa se naigrali na travniku pred kočo, spleтали nova prijateljstva in se spoznavali s planinskim življenjem. Uresničila se jim je tudi velika želja, ko nas je sredi tedna hladil dež in so se igrali v svojih planinskih sobah. Otroci so uživali v plezanju na skalo in ob dvigovanju s škripcem, za kar sta poskrbela naša vodnika.





Ponosna sem na vse pohodniške Medvede, Škrate in Sove, ker so nosili svoje nahrbtnike in strumno premagovali vzpone na naslednje planinske izlete: Planina pri Jezeru, Dedno polje, Viševnik in Vogar. Pošteno so si prislužili planinski krst, s katerim so dobili tudi svoja planinska imena.



Zahvaljujemo se kuharicama v koči, tudi zato, ker sta za nas celo popoldne pekli in nam spekli 100 palačink, s katerimi smo se sladkali. Zahvaljujemo se našima planinskima vodičema Tonetu in Janezu za empatijo, skrb in dobro voljo – lepo nam je bilo z vama raziskovati Julijske Alpe. Hvala tudi medicinski sestri Milenki, ki je celila naše pohodniške žulje, odrgnine in na žalost tudi vneta ušesa. Prav tako hvala vodnicam in njihovima psoma za predstavitev in druženje s štirimi tačkami. In ne nazadnje tudi PD LPP za vso organizacijo ter prevoz naše prtljage in otrok do izhodišča planinske poti. Trikrat hura tudi za našo podravnateljico Simono in vzgojiteljico Bojano, ki sta nam s svojo zavzetostjo omogočili nepozabne vrtčevske počitnice.



NARAVOVARSTVENI IZLET NA MOZIRSKE PLANINE – GOLTE, 29. 4. 2017

HELENA NOVAK

Naša ekipa je pod vodstvom vodnice Marinke Koželj Stepic štela sedem članov. Ivo nas je s kombijem varno pripeljal do bližine Mozirske koč.



Bilo je kar hladno dopoldne, malce je tudi pihalo. Povzpeli smo se do hotela na Golteh, potem pa po smučarski progi navzgor, na vrh Medvedjak. Med hojo smo opazovali prebujajoče se rastline in barvito cvetje. Ugotavljali smo imena, zdravilne učinke posamezne rastline. Na vrhu nam je bilo vreme naklonjeno, da smo lahko videli daleč naokrog.

Pot smo nadaljevali navzdol do Starih stanov, mimo jezerca, namenjenega zasneževanju. Pomalicali smo, pot pa nadaljevali po drugi strani, mimo jame Ledenice do Mozirske koč.



Drugih obiskovalcev razen ene družine nismo srečali. Napravili smo kratek, a miren in prijeten krog.

V koči smo se ob čaju segreli in poklepetali. Razpoloženi Ivo je našel svojo prijateljico harmoniko in družno smo zapeli nekaj naših ljudskih.

Za zaključek smo si ogledali še Alpski vrt z zanimivim drevesnim horoskopom in značilnimi rastlinskimi vrstami.



ZAČELO SE JE – DELOVNE AKCIJE!

TOMO RUSIMOVIČ

Takole je bilo 17. 5. 2017 na Planini. Pomlad se prebuja, regrat raste!



V soboto, 20. 5. 2017, akcijo je vodil Mirko z ekipo, ki bo pobelila kuhinjo in še kaj, žagala drva, sadili bodo rože itd!

Sledi akcija – sobota, 27.–28. 5. 2017, generalna priprava koč za sezono in naše prve goste, otroke iz vrtca H. C. Andersen.





ODPIRANJE KOČE 2017

HELENA NOVAK

Konec maja nas je naša koč v soncu pričakala.
Nabrato se nas je nekaj delovnih ljudi,
da se hitro red naredi.
Eni drva žagajo, drugi jih zlagajo,
malo peska sem, kakšna rožica tja
in takoj je lepša okolica.
Ekipa za nove kolektorje poskrbi,
še vodo spustimo v cevi.
V kuhinji prijetno zadiši, že smo lačni vsi.
Pridne roke so tudi regrat nabrale,
ni je boljše od zdrave planinske hrane.
V sobah prahu ni več,
Ivova školjka nam bo z novo desko bolj všeč.
Ob delu ure hitro bežijo,
družabni večeri jih še popestrijo.
V dolini za nagrado se kremšnita dobi,
koča pa lepa in čista čaka, da obiščeš jo prav ti.



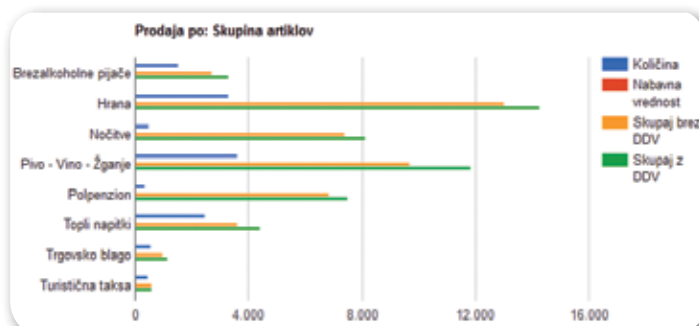
OCENA LETOŠNJE SEZONE NA PLANINI – PRVA DVA MESECA

TOMO RUSIMOVICH

Oskrbniška ekipa Ivo, Mari in Duši so v prvih dveh mesecih presegli rezultate iz leta 2016. Očitno je, da se planinci radi vračajo na našo koč, kjer so prijazno sprejeti in dobro postreženi, da o urejeni okolici koč ne izgubljam besed. Pri tem lahko samo rečem, da lahko le zadovoljna oskrbniška ekipa poskrbi za zadovoljstvo planincev in veseli smo, da je tako. Seveda je pri teh rezultatih treba povhvaliti tudi ekipo Gospodarskega odseka z Mirkom Božnarjem na čelu, ki nudi oskrbniški ekipi dobro podporo in poskrbi, da v koči vse deluje, kot je treba.



Naša triperesna deteljica.



Dvomesechni podatki na podlagi inkasa blagajne kažejo, da kuhinja dela s polno paro.



Hvaležni skvti iz Belgije so oskrbniki ekipi poklonili tole slikico.

Viktoria, jaz (3)	reservation necessary for july 31st
Joan, jaz (5)	Booking for august 8th - Thanks, Nina
Jonas, jaz (2)	Reservation for hut Koča na Planini
Cédric, jaz (2)	1 Night for 2 Persons - 12.08.17 - He
Nada, jaz (2)	rezervacija koče - Pozdravljena ga. M
Robert, jaz (5)	Reservation 23/8/2017 - Hello Mr. R

Na društveni G-mail dnevno prihaja 5–10 rezervacij, ki jih obvladuje naša Nina. Večina rezervacij je iz tujine.

PLANINARJENJE V VISOKIH TURAH – KAKO SEM KAR NAJBOLJE IZKORISTILA AVSTRIJSKO VINJETO

MARINKA KOŽELJ STEPIC

S prijatelji smo se pred šestimi leti želeli povzpeti na Keeskopf (3081 m), enega tehnično najlažje dostopnih tritisočakov. Takrat smo bili že na A. Noßbergerhütte (2488 m), a nam je vreme vzpon onemogočilo. Na prigovarjanje oskrbnika, naj ostanemo še en dan, nam ni seglo v dušo, saj smo imeli za naslednjo noč že rezervirano prenočišče na Karlsbaderhütte v Lienških Dolomitih. Torej smo želeli tokrat poravnati star račun. Tudi tokrat nismo bili uspešni, saj so se, ko smo dosegli Niedere Gradenscharte (2796 m), začeli zbirati gosti oblaki in v danem trenutku je bila edina pametna odločitev, da se kar najhitreje umaknemo nazaj do koče. Le Pavli in Jožica sta se vzpela še za kakih 100 m in tako dosegla svoj višinski rekord in s tem preseгла višino našega Triglava. Vsi smo bili zadovoljni, da smo še pred dežjem prispeli v varno

zavetje koče. Ob rezervaciji prenočišča sem naročila polpenzion in bili smo prijetno presenečeni, ker smo juho, ki šteje k večerji, pojedli že ob 13. uri. Zvečer smo dobili še nekakšne krompirjeve cmoke, polnjene z mletim mesom in dušenim zeljem. Če naročiš čaj, ga dobiš skoraj pol litra. Tako ni nobenih težav z dehidracijo. Kmalu smo legli k počitku, saj je bilo tega dne za nami več kot 1200 m vzpona in kakih 300 m spusta, za voznike pa tudi dobrih 200 km vožnje. Po strehi je prijetno škropotal dež in kaj hitro smo zaspali. Zjutraj nas je čakal bogat samopostrežni zajtrk. Ker je tudi zjutraj še rahlo deževalo, smo z odhodom v dolino malce počakali. Sestopili smo po drugi, varnejši poti. Ugotovili smo, da visok cilj sicer ni bil dosežen, a smo bili kljub temu zadovoljni, celo Pavli s svojim višinskim rekordom. Keeskopf nas čaka in vabi kdaj drugič.



Keeskopf se ogleduje v jezeru Gradensee

Ostale so nam še ne do konca izkoriščene vinjete za avstrijske avtoceste. Ker sem videla, da je dolina Gradental kot nalašč tudi za krajšo turo, ki ti z lepotami napolni dušo in srce, sem se odločila, da do močvirja Gradenmoos, ki je na nadmorski višini med 1900 m in 2050 m, popeljem moji deklici, Nežo in Julijo, in Marijana.



Gradenalm, zadaj Sonnblick

To je bil prijeten enodneven izlet.



Pasoči se konji na Gradenmoos



Zanimiva, barvita skala

Občudovali smo bučeče vode, lepe slapove, pasoe konje in govedo in še svetlikajoče se kamenčke. Za zaključek smo se odpeljali še v Heiligenblut, se slikali z Großglocknerjem (3798 m), najvišjim vrhom Avstrije.



Großglockner

Kupili smo si simbolične spominke in se polni prijetnih spominov odpeljali domov. Presenečena sem bila, kako sta deklici uživali v naravi, ki je po barvitosti drugačna kot v Sloveniji, jaz pa sem po dolgem času zopet videla Großglockner, saj je ta pogosto zavit v oblake.

Vinjeta še ni bila izkoriščena. Vida, Franjo, Marijan in jaz smo si zaželeli hoje po snegu. Odpeljali smo se v Innerfragant, kjer je spodnja postaja ledeniškega tunnelskega vlaka. Na višini 2234 m smo prestopili na gondolsko žičnico, ki nas je popeljala do Mölltalskega ledenika, na višino 2795 m.



Smučišče na ledeniku Mölltal

Na ledeniku je treniralo pod skrbnim vodstvom kar nekaj skupin mladih nadobudnih smučarjev iz različnih držav, tudi iz Slovenije. Vreme je bilo sončno, brez oblakov.



Sonnblick z observatorijem

Najbolj markantni in znani vrh je od vsepovsod prepoznavni Hohe Sonnblick (3106 m). V dalji smo videli tudi »naš« Keeskopf. Vida in Marijan sta si naredla verigice in krenili smo ob robu smučišča na Scharek (3122 m).



Naporen vzpon proti vrhu Scharek

Višje ko je bilo sonce, mehkejši je bil sneg in tako tudi težje vzpenjanje.



Na vrhu ni veliko prostora

Po dveh urah težavne hoje smo dosegli rob ledenika in se nato še po skalah vzpeli na vrh. Razgled je bil fantastičen, a pričeli so se zbirati oblaki in dokaj hitro smo se odpravili nazaj do žičnice. Malicali smo na prostrani terasi in uživali v povsem visokogorskem okolju. Žal je bilo treba nazaj v vročo Ljubljano. Doživetje snega, sonca in gibanja nad 2800 m je bilo nepopisno.

Vinjeta še velja. Tokrat se v dolino Gradén odpraviva z Zagrebčanko Rajko, mojo sopotnico na trekingu v Nepalú leta 2013. V sredo zvečer se je pripeljala iz Zagreba z vlakom, prespala pri nas in zjutraj sva krenili na pot. Metod je za četrtek in petek napovedal popoldanske nevihte in plohe. Prav, bova računali s tem. Njena želja je bila uživati v naravi. Za vzpon na Keeskopf ji ni bilo mar.



Koča A. Noßbergerhütte z okolico

Počasi, kot se gospem najiníh let pritiče, sva okoli 14. ure prispeli do kočé A. Noßbergerhütte. Takrat se je pošteno ulilo. Uschi, oskrbnica, nama je pokazala sobo. Nato sva pojedli juho, ki šteje k večerji, če imaš polpenzion. Prišlo je še nekaj bolj ali manj premočenih planincev. V sušilnici je oskrbnica hitro zakurila peč, da so se mokra oblačila sušila. Deževalo je vse popoldne in tako z najinim sprehodom okrog jezera Gradensee ni bilo nič. Po večerji je k naši mizi, poleg naju je bil še starejši par z Dunaja, prisedla Uschi in klepetali smo o planinarjenju in kje je kdo že kaj bil. Povedala je, da je bila na Triglavu in Posočju. Želela je kaj več informacij

o Sloveniji in izmenjali sva si elektronske naslove. Ko sva z Rajko zjutraj odprli oči, je bilo nebo popolnoma jasno. Po obilnem samopostrežnem zajtrku, sva se odpravili v dolino.



Jezero Mittersee v bližini koč

Spotoma sva pozdravili še svizca – čuvaja, pa konje in krave.



Gradenmoos, v ozadju Sonnblick



Gradenmoos s slapovi, ki se stekajo iz zgornjih jezer

Ob spustu v dolino sva občudovali Hohe Sonnblick in mnoge šumeče vode. Rajka je želela videti tudi znani Heiligenblut. Od tu je baje najlepši pogled na Großglockner, kadar ni zavit v oblake. Ob prihodu v Heiligenblut je bilo oblačno in preden sva uspeli ogledati zanimivosti in popiti kavo, se je ulilo. Odpeljali sva se nazaj v Ljubljano. Rajka je bila presrečna, da je videla čudovite gore v narodnem parku Hohe Tauern, jaz pa, da sva skupaj preživeli lepa dneva v naravi.

Vinjeta še velja do 25. 7. 2017. A ne bo povsem izkoriščena, saj me je klical Slavko Krušnik, češ da se mudi pripraviti članke za Gorskega popotnika.



10 DOBRIH RAZLOGOV, ZAKAJ HODITI V HRIBE

Objavljeno na portalu <https://www.aktivni.si/ostali-sporti/hoja-in-pohodnistvo/10-dobrih-razlogov-zakaj-hoditi-v-hribe/>, 16. julij 2017



Če še niste odkrili lepote pohodništva in preživljanja časa v naravi, potem si preberite naše razloge, zakaj jo je pametno mahniti malo naokoli.

1. Nič ni bolj osvežilnega kot svež zrak

Ni pomembno, ali živite na podeželju ali v mestu, nič ni boljšega kot občutek, ko zadihamo na svežem gorskem zraku. Tako je čist in svež, kot je lahko samo hladna voda na vroč poletni dan. V mestih in okolici je zrak tako onesnažen, da imamo že vsi zapacana pljuča.

Zato si le vzemite čas in jo ob koncih tedna mahnite v slovenske hribe, ki so zares čudoviti. Saj ni treba osvojiti Triglava, lahko se zapeljete do Kranjske Gore in osvojite le FISprogo, pomembno je, da ste na svežem zraku in dihate.

2. Razgledi jemljejo sapo

Dejstvo je, da je narava že sama po sebi čudovita in pestra – gozdovi, jezera, gore, slapovi, reke, vrhovi, karkoli omenite, vse je prelepo. Dosežete lahko praktično vse lepote, vse, kar potrebujete, je dobra oprema. In morda boste na začetku jamrali in stokali, morda vas bodo celo ožulili čevlji in bolele mišice, a razgledi z vrhov vam bodo vso bolečino poplačali s svojo lepoto.

3. Po poti in v okolici njih boste spoznali nove prijatelje

Planinci skupaj s socialnimi mediji, na primer Instagramom in Facebookom, tvorijo zelo povezano in raznovrstno družbo, kjer se stke kup novih prijateljev.

Socialni mediji so ljudi z istimi interesi nekako še močnejše povezali, saj lahko hitro izmenjujejo fotografije, vtise, vprašajo za nasvete in nove poti. Družbo najdete tudi v različnih kočah in tudi na gorskih poteh.

4. Hoja izboljša zdravje in fizično pripravljenost

Hoja in plezanje vam pomagata do vrhunskega telesa in kondicije. Ni vedno lahko priti od točke A do točke B, zlasti če na hrbtu nosiš težak tovor. A takrat delajo prav vse mišice vašega telesa. Tako povečate moč, vzdržljivost, moč srca, se hkrati sprostite in ste na pravi poti do daljšega življenja. Imejte pa v mislih, da so gore lahko tudi nevarne – varnost na prvem mestu, v torbi pa prva pomoč.

5. Umik iz 'resničnega sveta'

Preživljanje časa v naravi vam daje občutek miru in zadovoljstva, tako da se lahko hitro umaknete iz vsakdanjega stresa in hitrega življenja. Prav hoja je odlična stvar, da se lahko povsem prepustite svojim občutkom in pozabite na hektični svet okoli sebe. V naravi se lahko povsem prepustite svojim mislim, da vidite, kaj vam je zares pomembno in katere stvari vam največ pomenijo v življenju.

6. Dober vir vitamina D in 'srečnega vitamina'

Preživljanje časa na soncu vam ne bo le obarvalo kože, ampak boste v svoje telo vsrkali tudi nekaj novega vitamina D, ki je izredno pomemben za dobro zdravje. Vitamin D spodbuja srečo, regulira rast celic ter igra zelo pomembno vlogo pri imunskem sistemu, se pravi odpornosti, poleg tega pa poskrbi še za minerale v naših kosteh in zobeh. Boste videli, sonce in svež zrak bosta iz vas naredila bolj srečno osebo.

7. Testirajte svoje meje

Hoja je posebno tekmovanje, kjer ne tekmujete z drugimi, ampak le s samim seboj. To zagotovo ne sme biti dirka z vašim pohodniškim kolegom, ampak mora biti izziv samemu sebi, kaj vse zmorete. In to ni le fizični izziv, ampak tudi psihični, saj moramo sami sebe prepričati, da zmoremo in da bomo prišli na cilj.

8. Pomaga vam, da se počutite živi

Sami nad sabo boste navdušeni, koliko energije imate v sebi in kaj vse lahko dosežete samo s svojo močjo. Vsak teden ali mesec boste obiskali druge kraje, osvajali druge vrhove in se boste počutili žive in polne zadovoljstva. Postali boste bolj samozavestna oseba, saj si boste zaupali na vseh področjih. Naučili se boste živeti za trenutke in za naslednji korak in iz prve roke boste videli, kako lep planet je Zemlja.



9. Posebna zadetost

Ne, ne, ne govorimo o drogah ali alkoholu, govorimo o nekem povsem novem zadovoljstvu, o neki posebni zadetosti od adrenalina in dosežkov. Povečala se vam bo količina hormonov sreče – dopamina in serotonina. Zagotovo ni boljšega občutka kot ta, da ste na vrhu sveta – praktično dobesedno.

10. Lahko srečate svojo sorodno dušo

Malo pogledajte forume in Facebook – presenečeni boste, koliko ljudi se je spoznalo in zaljubilo v gorah. Nikoli ne veste, na koga boste naleteli, zagotovo pa bo, da ima rad gore, naravo in da ni lenuh, ki ne narediti niti koraka.

ČE DRUGEGA NI...

MARUŠA REYA

...se bo treba pač zadovoljiti z obstoječimi možnostmi in stanjem. Trenutno so na voljo okoliški hribčki, ki ne vzamejo veliko energije in časa. Če se komu zdijo taki izleti omalovažujoči, bo pač obrnil stran in iskal zavidljivejše višave in izzive.

Ko sem se upokojila, sem se zelo uspešno potolažila – za nekaj časa: penzija res ni bogvekaj, bo pa časa veliko. Nekaj časa je to še nekako delovalo, sedaj pa zadeve tako drviijo ... ne vem kam ... Malo popušča zdravje, malo volja, predvsem pa resnično zmanjkuje časa. Ne vem, res ne vem, kam za božjo voljo se vsem tako mudi ... Nobenega vlaka ne bomo zamudili, kvečjemu veliko lepih priložnosti, ki se bodo v naglici izgubile v nepovrat. Meni je pravzaprav lepo in imam srečo: rada imam naravo, živali, tudi ljudi ne sovražim, le včasih koga ne razumem...

Kakorkoli! Letošnja zima je bila ostra, zato se je zdravje malo skrhalo, pomladi pa je bilo suša ne samo v naravi, ampak se je poznalo tudi na izletih. Ker imamo še druge dejavnosti, nam daljši izleti po hribih kar niso prišli naproti, pa smo se držali naše bližine.

Rašica, koča in stolp

– v njeni osebni izkaznici na spletni strani piše, da je to 641 metrov visok hrib blizu Ljubljane – Polhograjsko hribovje in nanjo pelje uradno kar 10 poti.

Ko ima Jure višje in daljše načrte, se jaz lotim ene, ki mi je zadnje čase najljubša. Ker živimo pri Ruskem carju pred Ježico, imam to prednost, da do vznožja ne potrebujem nobenega prevoznega sredstva, za nazaj pa vzamem urbano in nagobčnik za psa, saj se bom vračala po drugi poti. Prečkam Dunajsko, se do Save mimo baseball in nogometnega igrišča spustim na – jaz ji pravim kar »Jankovičeva«, 14 km dolga

sprehajalna pot, saj jo je pred nekaj leti MOL uredil s pomočjo evropskih sredstev.

Ob celotni poti od Tomačevega do obvoznice pri izhodu iz vasi Savlje, ki je namenjena kolesarjem, sprehajalcem, psom in delno urejena tudi za konje, so klopce, smetnjaki, nekje igrala... Zelo simpatično zame, predvsem zgodaj zjutraj, ko še ni nikogar...

No, v spomladanskem hladu in tišini greva z našo Ajko mimo kampa na Ježici, ki se začne s turisti polniti že zelo zgodaj. Zjutraj pa še spijo. Nad menoj potem pot in Savo preči najprej akvadukt, nato železniška proga in nazadnje še črnuški most, na katerega se povzpneva s spodnje poti. Po prečanju mostu na levo sledi malo bolj zoprn 300 metrov dolg del poti po cesti, ki nima pločnika in je morda celo nevaren. Psa moram držati čisto na kratko in tudi sama se tiščim skrajno ob cesti.

Kmalu si oddahnem, ko se prične desno prva potka navkreber na rašisko predgorje. Tu vodi do vasi Rašice kar nekaj bolj ali manj vzporednih poti. Malo gor, pa malo dol, vzpona ni ne vem kakšnega, prijeten jutranji hlad in zadovoljstvo se nadaljujeta. Včasih kakšno bližnje srečanje s psom, takrat se naša Ajka razigra, če pa se srečamo s psičko, se nagrbi in nejevoljno zarenči. Pa ni panike. Gremo mimo kot prijatelji. Trikrat prečiva v hrib izdolbeno traktorsko grapo, tam malo v kolena zagrižeš, proti koncu tega dela poti, pred vasjo, pa se pogled že razprostre na Rašico. Pogled na uro pokaže, da sva se po gozdu sprehajali eno uro. Lahko bi se obrnila in šla po eni izmed potk nazaj, pa mi ne bi bilo nič dolgčas, pa me moje K2 bolečine (kolki-kolena) še ne opozarjajo dovolj, lahko si privoščim še vzpon na stolp in vrh Staneta Kosca, kot se pravilno reče domači Rašici.

S prostora, kjer pred vhodom v vas običajno parkirajo avtomobili, se vozna pot vije levo od vasi. Ker se je zadnje čase kolesarstvo tu – ne samo po cesti, tudi po gozdnih poteh – zelo razpaslo, medve z Ajko kmalu zavijeva na prvo bližnjico desno, čez travnik, v temačen, star, pravljico prepleten gozd. Kar malo strašljivo je, pot je lepo shojena, okoli mene in nad menoj pa podrti stara drevesa, ovita z mahovjem, bršljanom, ovijalkami res spominjajo na kakšno pravljico. Pravljica ni dolga, kakšnih deset minut, ko se izvijeva iz nje in levo prideva na širšo pot. Desno se odpirajo prostrani travniki, letos že prvič pokošeni.

Gor, kam pa, nas vodi pot, mimo skalne pečine, kjer ob sobotah in nedeljah trenirajo vzpone, spuste, naveze in kar je še takih zapletenih reči, trenirajo mladi alpinisti. Pot nato preči vozno pot in na drugi strani na tabli piše, da je do vrha še 20 minut. Strmina mi prija,



se pravi, kadar gre navzgor. Na čistini, ki je nastala zaradi polomljenih dreves, na enem zagledam precej velikega ptiča. Čisto negiben je, neka ujeda ali kaj. Je pa on bolj vztrajen, jaz grem prej naprej. Ajka se od časa do časa zapodi v gozd, odkrije kakšno sled, ne vem, verjetno so tu tudi zajci ali srne, pa kmalu skozi listje prišušti nazaj. Slaba ura in prazen vrh pod stolpom. Danes se mi ne ljubi gor, čeprav bi razgled utegnil biti lep glede na jasno jutro. Pa drugič! Dom Rašiške čete je še zaprt, se pa sliši hrup avtomobila, ki prihaja.

Dol grem po običajni poti, pridem do ceste, kjer se kmalu na desno odcepi pot v Srednje Gameljne. Takole okoli tričetrt ure previdne hoje me pripelje do trgovine Mercator na končni postaji avtobusov št. 8 in 21. Imam srečo in čakava samo nekaj minut, se vkrcava na osmico in skozi vso Ljubljano nazaj k Ruskemu carju. Lahko pa bi vstopili na bus 21 in se odpeljali v obratno smer proti Spodnjim Gameljnjam na Ježico. Od tam pa peš ali prestop na drug avtobus do Carja. Pa se je bilo tako prijetno peljati čisto zadaj v napol praznem avtobusu.



Iz Medna čez Grmado na Šmarno goro

Tudi to je ena izmed ljubih mi poti. Medtem ko je Jure v Brdih podiral drevesa (in ne vem več, zakaj nisem mogla z njim), sem se z vsemi štirimi vnuki odpravila kar z avtobusom 25 do Cirmana v Mednem. Ob cesti smo prepešali kakšnih sto metrov nazaj in se pri kapelici obrnili levo na pot do Save. Kar težko sem čakala, da sem mladini lahko pokazala ta pokrit lesen most čez reko Savo, zgrajen leta 1935. Ohranjenih je le malo v celoti lesenih pokritih mostov v Sloveniji. V teku je postopek za pridobitev statusa kulturnega spomenika. Res je enkrat! Fotografiramo se pred, za in znotraj njega, Sava nam hrumi pod nogami in

prvo prijetno presenečenje, ki je hkrati spodbuda za naprej, je za nami.

Na drugi strani nas čaka sprehod mimo hiš in kmetije, kjer so živali kar v nekakšnem odprtem hlevu in si jih lahko od blizu v miru ogledujemo. Pa naprej in čez vikrsko cesto do gostilne Kovač pod Grmado. Malo naprej desno s ceste se v gozdu takoj začnemo strmo vzpenjati. Psa tokrat nismo vzeli s seboj, ker me je bilo strah prav teh strmin tukaj, saj se Ajka tako rada požene za kakšno divjadjo. Najprej razdelim vloge. S starejšo Zarjo in bratcem Borom sem enkrat že prehodila to pot in jo zato postavim na čelo »krdela«, za njo gre najmlajša, sledita še dva, na koncu stražim jaz.

Potem občasno menjamo vloge. Tole pot do vrha Grmade delim na tri dele, vse dolge po 20 minut. Predel je strm, skalnat, pri katerem je potrebno biti kar pazljiv, saj te nepreviden korak kaj hitro lahko zapelje navzdol, z desne se priključi še plezalna pot. Sledi malo manj »napet« del do priključka Mazijeve poti, spet dolg 20 minut, in še zadnji, po kamnih bolj položno do vrha s klopico in razgledom. Tam je tudi slika, fotografija z imeni bližnjih gora za lažjo orientacijo, otrokom pa je bolj zanimivo gledati deročo reko. Postanek je samo za požirek ali dva vode, nato se do sedla spustimo po poti, ki gre skozi grmovje prav z vrha, po gozdu. Je bolj prijetna.

Nato pa seveda obvezno sledi: no, ali bomo že prišli na to Šmarno goro? Seveda ni več daleč, čeprav je treba iti okoli cerkve, če ne gor grede, pa vsaj dol grede. In pozvoniti pri tistem zvončku pri Sv. Antonu, zavetniku zaročencev in poročenih ter priprošnjik pri iskanju izgubljenih reči. No, zaročenci še niso aktualni, izgubljenih ali založenih reči pa je veliko, skoraj dnevno. Torej zvonimo!

Na vrhu so sladke ocvrte miške iz testa nadomestile tradicionalne preste, tudi čaj si privoščimo, sicer pa imamo sadje in sendviče kar s seboj. Nič se nam ne mudi, vreme je lepo, zadovoljni smo sami s seboj, vpisali smo se v knjigo, navadne knjižice s planinskimi potmi zabeležili z žigi in že se vračamo.

Tokrat gremo dol po strmi Partizanski, ki nas v okljukih pripelje do križišča, kjer bi šli lahko desno do kapelice in priključka na Romarsko, mi pa gremo kar naravnost, ne več tako strmo dol v Šmartno. Hiše segajo precej visoko, razgleda pa seveda ni. Šele ko vidimo cerkveni turn, vemo, da avtobusna postaja osmice ni daleč. Čakamo na vročem soncu, vendar ne dolgo, v avtobus posedemo zadovoljni, saj vemo, da nas doma čaka že na tričetrt pripravljeno dobro



kosilo, ki ga vedno obvezno začnemo z govejo juho. Ali se nismo imeli dobro? Ja, ja utrujeno zamrmrajo.

A vam povem še tisto, kako smo, spet z vnuki, hodili od Topola čez Polhograjsko Grmado mimo Gont na Tošč in nazaj? Ne, ne bom. To bi bilo pa preveč!

Kaj pa na Svetega Jošta, kranjsko Šmarno goro? Tudi ne! Dolgočas!?

Pa bo Mitja P. spet lahko rekel: Ti pa take navadne poti opisuješ (=pretiravaš), kot bi šla na Mount Everest. Pa kaj, vsaj pišem...



KORISTEN NASVET

IRENA PEČAVAR ČARMAN

Vedno več se govori o avtomatskih defibrilatorjih in njihovi uporabi. Na spodaj navedenem naslovu sem našla zelo zanimiv praktičen prikaz uporabe, vabim vas, da si to ogledate.

[Www.zd-medvode.si](http://www.zd-medvode.si). Ko se vam odpre prva stran, pa klik na »Prva pomoč in uporaba aed«.

LETOS PA MORAM NA TRIGLAV ...

VEČER, SREDA, 26. 7. 2017

objavljeno na: <http://www.vecer.com/letos-pa-moram-na-triglav-6283885>

»Na avtocesti na Triglav nastajajo zastoji, kolona se podaljšuje, za dostop uporabite obvoze,« je zaokrožila cinična objava anonimnega avtorja po vseh socialnih omrežjih, ko so na dvatisočaka prilezle slovenske misice. Dih jemajoč razgled so raje zamenjale za fotoshooting v večernih oblekah in visokih petah pred Aljaževim stolpom (uh, resnično realistične fotke!) ter tako dodatno razvrednotile našo najvišjo goro. Kaj bi bilo pravzaprav narobe, če bi se na vrhu slikale v ustrezni planinski opreми ter tako doprinesle k zavedanju o pomembnosti pravilne opreme? Recimo s čeladami in varovalnimi pasovi?

V vsakodnevem hitenju in nabiranju stresa je postalo gornišstvo modna muha, ki smo jo ponovno potegnili iz naftalina. Vedno več ljudi išče odmik od vsakdana, nekaj ur sprostitve, ali (žal) preprosto dobre fotografije, s katerimi bodo navdušili svoje virtualne prijatelje. Slovenci smo vendarle gorniški narod, pohvalimo se lahko s 452 poimenovanimi dvatisočaki in 85 nepoimenovanimi. Od Mariborskega Pohorja do Ankarana se vije naša Planinska transverzala, markirana s Knafelčevo markacijo, ki na 599 kilometrih obišče 80 kontrolnih točk, ki povezujejo 49 planinskih koč, 23 vrhov in 5 slovenskih mest. Preko naše »kokoške« vodi tudi Via Alpina, z dolžino 5000 kilometrov, in se vije od Monaka do Slovenije. Najdaljša »čisto naša« pa je pot kurirjev in vezistov, ki z modro-rumenimi markacijami velja za najdaljšo slovensko planinsko pot, ki se začne v Gančanih pri Beltincih in konča na Slavniku po 1000 km. Dodatno Evropska pešpot E6 ali E7 z lokalnimi in regionalnimi planinskimi potmi ustvarja prepreden zemljevid več kot 10.000 kilometrov planinskih poti. Poti, ki nas z melišči, grebeni, gamsovimi stezicami in policami, strmimi travniki pustijo brez diha – tako s svojo lepoto kot včasih s svojo zahtevnostjo.

Pred tedni mi je znanka razlagala, da letos »pa mora osvojiti Triglav«, in poskrbela za skorajšnjo asistolijo, saj je bil njen dosednji najvišji osvojeni vrh Boč. Obupala sem ob razlaganju, da ne dvomim o njeni zagrizenosti, ampak da me skrbijo predvsem njena opremljenost ter ljudje, ki bodo na goro vstopali za njo. »Ah, zakaj bi jaz skrbela za ljudi pod seboj,« je bil stavek, s katerim sem dejansko zaključila debato o pomembnosti pravilnega gibanja v gorah, ki ga prinesejo le izkušnje. In izkušnje ne vključujejo branja



forumov, gledanja slikic na socialnih omrežjih (saj pa ni videti strmo) in včeraj kupljenih gozdarjev (veš, kako so lepi vijolično-modri).



Ah, saj pa imamo gorsko reševalno, je pogosta instantna rešitev, s katero marsikateri nadebudni planinec odide po poti, ki ji ni kos. In mi jo je ponudila tudi znanka. Res je, v mačehovski državi, o kateri znamo pogosto povedati le kritike, je reševanje preprosto ... zastonj! V sosednji Avstriji in Italiji bi intervencija brez dodatnega zavarovanja posameznika stala tudi do 9000 evrov, pri nas pa je zastonj tako za domače kot tuje planince. Uprava RS za zaščito in reševanje lahko račun izstavi le v primeru, ko se je nesreča zgodila zaradi velike malomarnosti. In čeprav je teh nesreč kar 73 odstotkov, je dokazovanje težavno, zato je pri nas tudi reševanje pijanih in nespametnih planincev še vedno zastonj. Po informacijah prvega moža Gorske reševalne zveze Slovenije Igorja Potočnika je država v zadnjih petnajstih letih izstavila vsega nekaj računov, poleg tega je bil tudi izkupiček klavrn, saj se računi največkrat selijo na sodišče. Minuta helikopterskega reševanja stane v povprečju 45 evrov, Zavod za zdravstveno zavarovanje pa letno prevoznikom povrne za okrog 2 milijona evrov. Vendar je problem večplasten; instantne rešitve bi bile predvsem voda na mlin iznajdljivim odvetnikom.

Po drugi strani pa: zakaj nespametni planinci, ki lezejo na Krn v sandalih, osvajajo Storžič čez Žrelo brez ustreznega predznanja, sopihajo na Rombon brez kapljice vode, ne bi plačali reševanja? Vendarle so gorski reševalci ljudje, ki za njih tvegajo svoje življenje. A vsaka plat ima dve medalji, rigorozni Švicarji so pri izstavljanju računov še posebej dosledni. A ko so pred nekaj leti prenehali reševati nepoškodovane, ki so se zgolj zaplezali ali drugače zašli v težave, se je število smrtnih primerov v gorah povečalo za 40 odstotkov.

Bi se to začelo dogajati tudi pri nas? Bi Slovenec, opogumljen z domačo viljamovko iz pristrčnosti, ko bi precenil svoje zmožnosti ter si ob sestopu zvil gleženj, upal poklicati helikopter, ali pa bi v strahu pred računom tvegati še večje poškodbe ter (skorajda) enonog odkreval po melišču Krme v dolino? No, se potemtakem odkotalil.

Se ni preprosteje držati nekaj osnovnih pravil ter tako vsaj zmanjšati možnosti potrebe po reševanju sebe ali tistih, ki se na Kamniško sedlo vzpenjajo za nami v kamnitem dežju, ki smo ga povzročili s svojim skakljanjem.

1. Izberemo destinacijo, primerno nam, in ne največkrat obiskane glede na FB-statuse

Četudi lahko sosedova Pavla, ki ima dvakratnik naše teže, zleze na Ojstrico po severni steni, še ne pomeni, da to zmoremo mi. Verjetno steno pozna, medtem ko smo mi osvojili le Areh (pa še to z gondolo) in Donačko goro z več postanki. Včasih bo kakšna gora verjetno res ostala neosvojena, ampak, hej, saj jo lahko zgučamo in uživamo v prekrasnih fotografijah.

2. Naj Velkavrh in Pečenko opravljata napovedi, ne mi

Resda smo rdečih alarmov v teh letih vajeni in so skorajda pogostejši kot padci cene naftnih derivatov, vendar imajo svoj namen. Napovedane nevihte z urico ali dvema lepega vremena v visokogorju se verjetno ne bodo izmikale nam, da bi na cilj prišli suhi. V gorah ni hipermarketa s toplo kavico, kjer bi lahko vedrili. Če nam uspe vedrenje pod kakšnim previsom, pa je teren bistveno bolj razmočen, spolzek kot v mestu, ko ob prvem sončnem žarku izpuhtijo sledovi nevihte.

3. Dve uri je 120 in ne 90 minut

Hja, table z napisanim časom so načeloma realne, zato temu primerno načrtujemo svoj izlet. »Ah, če piše 4 ure, sem jaz zagotovo na vrhu v treh, časovne okvire so zagotovo postavljali neki stari planinci,« se običajno konča s preganjanjem teme, nespametnim hitenjem, ki se mu po robu pogosto postavi zvit gleženj, ter z nepričakovanim odkrivanjem novih stezic, iz katerih nas nato rešijo »pubeci« iz gorske reševalne. In ja, ti »stari planinci«, ki postavljajo časovne okvire, pot poznajo kot lastni žep.

4. Opremljen planinec ni nujno lep planinec

Ni pomembno, da se naša roza dry-fit majica ujema z nogavicami in črtami na tesnih hlačah, v katerih smo sicer super hot, a vsak dvig noge nad višino kolena povzroči skorajšnje pokanje po šivih. Pomembno je, da je oprema primerne velikosti (in namembnosti). Hja, tudi če je naše oprsje bistveno bolj »gledljivo« v številki premajhnem modrčku, bo po nekaj urah postal



sinonim mučilne naprave. Rezervne nogavice bodo pomembno onemogočile razrast glivic ter ugodno vplivale na počutje naših sopotnikov. Po drugi strani pa ni potrebno, da nase zlijemo celotno stekleničko armani coda ali gucci guiltya, ostali udeleženci bodo za svoj vonj že poskrbeli. GRS pa načeloma ne rešuje po oblaku parfuma, ki se vije za nami nekje od doline Vrat navzgor. Dovolj bosta že deodorant in kakšen vlažilni robček (brez skrbi, na fotografijah se znoj ne voha). Za pridobivanje zagorele barve raje izberimo drugo okolje, opekline nad 1500 metri bodo pokvarile naše selfije (no, razen če želimo prikazati kuhane rake). Predvsem pa se pred pohodom pozanimajmo, ali potrebujemo palice, čelado, samovarovalni komplet. Če za slednjega ne vemo, kaj je, oziroma da ni to komplet, ki ga po akcijski ceni kupimo v drogeriji, od zelenega visokogorniškega projekta odstopimo. Načeloma je redkokatera gora, kamor lahko gremo v sandalih (četudi so čisto novi), tekaške salomonke brez ustrezne opore v gležnju in oprijema pa nas ne bodo obvarovale zdrsa samo zato, ker so salomonke. Podobno velja za čevlje, s katerimi čez leto igramo dvoranski nogomet. No, in če se odpravimo na pohod, daljši od treh ur, svojemu hrbtu in ramenom le privoščimo nahrbtnik, v katerem nismo prej nosili šolskih potrebščin ali ga dobili na lokalnem srečelovu. Naša ramena in hrbtenica nam bodo za ustrezno oporo hvaležni. Da za vsako smreko ni pipe z vodo, pa tako ni potrebno izgubljati besed, ne?

5. V naravi smo na obisku - pri naravi

Verjeli ali ne, iz odvrženega papirja proteinske tablice z borovnicami ne bodo zrasle sveže borovnice. Vpitje za razigranimi otroki bo pregnalo vse živali (in ljudi). Za učenje poslušnosti otrok visokogorje zagotovo ni primeren kraj. Podobno velja za opravljanje - ljudi, ki hodijo za vami ali pred vami, resnično ne zanima, zakaj ima Francka novo mikrovalovno in zakaj Jože ne govori z Miciko, ker si je pobarvala lase. Ton stišajte na primeren skladno z bantom. In ko dosežete vrh - dovolite, da se na njem slika še kdo drug. Ena, dve, tri fotografije bodo zadostovale. Ni potrebna celotna foto seansa. Marsikdo je vrh dosegel v sklopu katere izmed transverzal in se mu mudi naprej. Podobno je z vpisno knjigo. Namenjena je sledenju in ne risanju vtisov in iskanju sosede Tončke. (Ali je bila res gor? Z onim? Ali onim?)

6. Help selfiji

Množico selfijev prihranimo do povratka v dolino. Morda se zna zgoditi, da nam bo telefon še kako prišel prav - kot baterija, kot sredstvo, s katerim bomo poklicali na pomoč. Če bomo do sestopa povsem izpili njegovo baterijo, bomo to lahko storili samo še

z dimnimi signali (pa še to težko, glede na požarno ogroženost).

Naj bodo gore pobeg od ponorelega sveta, v katerem bomo našli mir, sprostitev. Spoštujmo jih, kreacije narave, ki kljubujejo zobu časa bistveno dlje, kot si mi sploh lahko predstavljamo. In naj bodo kraj, kamor hodimo živeti in ne umreti!

SMEH V BURNIH DNEH

SLAVKO KRUŠNIK

Objavljamo odlomek iz nove knjige, ki jo je napisal član našega planinskega društva Slavko Krušnik. Knjiga ima naslov »Smeh v burnih dneh« in je dokaj kritična do današnjih razmer. Za boljšo voljo pa dodajamo tudi nekaj šal iz te knjige.

*

Gorenjska pravnika si privoščita smučarski dan. Po nekaj vožnjah utrujena sedeta pred brunarico in iz nahrbtnika vzameta vsak svoj sendvič ter pijačo. Brž prihitita k njima natak in jima kaže tablo z napisom: Prepovedano jesti lastno hrano in pijačo na terasi ali v brunarici. Pravnika pogledata napis in rečeta natak. »Razumeva, ni problema.« Zamenjata sendviča in pločevinki med seboj ter začneta mirno jesti.

*

Zato so pobude kritikov današnjih razmer pomembne in jim velja prisluhniti. Pravijo in ugotavljajo, da smo v socialističnih časih slabše živeli, a smo bili srečnejši. Zakaj? Vsi smo bili zaposleni, velikih socialnih razlik ni bilo, ni bilo stečajev in ne siromakov. Tudi mamil in ropov ni bilo. Na TV ni bilo poplave reklam niti ubijalskih ameriških filmov. Sredstva javnega obveščanja so v 90 odstotkih obveščala o pozitivnih stvareh, dnevnih pridobitvah v naši družbi, dejavnostih mladine, domoljubni vzgoji, vse v smislu pesmi »Lepo je biti v naši domovini mlad«, pravi Vinko Korošak iz Šempetra pri Gorici.

In pobudniki pravijo, da petindvajset let zgodovine o novi državi pove vse. Trdijo, da niso vedeli, da bodo kapitalisti (neoliberalci) bogato nagradili »osamosvojitelje«, ki uničujejo nacionalno gospodarstvo, zgrajeno s trdom več generacij. Prav tako niso vedeli, da bo socialni državi grozilo sesutje, da bo postalo zdravstvo dobičkonosno, šolstvo privilegirano, pokojninski sistem pa osiromašen. Prav tako niso vedli, da bomo imeli več kot sto tisoč brezposelnih, da bo tretjina državljanov živela v revščini - in pa še veliko tega ... Pobudniki pozivajo ljudi, da začnejo razmišljati in na volitvah pokažejo, kakšno državo hočemo: ljudsko državo za ljudi. Pri tem nas podpira visoka družbena



zavest in nujnost sprememb. Če smo dobro, smo bolj zdravi, pravi Richard Davidson, kar je morda najboljša dieta, ki si jo privoščimo. Še posebno je primerna za ta čas, ko v zraku visi srednjeveška miselnost, prezir do drugih in pranje možganov. Samo če ne mislimo kot množica, znamo ločiti dobro in zlo, je govorila Hannah Arendt, ko je svarila pred nacizmom. Zenovski mojster pa je še bolj preprosto rekel: tiski, ki verjame, je srečen, tisti, ki dvomi, je moder.

Ko je v nekem intervjuju novinar postavil vprašanje, kdaj je bilo življenje boljše, v preteklosti ali danes, je eden izmed doktorjev znanosti omenil: »Seveda danes. Prej smo porabili za vožnjo iz Ljubljane do Ptuja tri ure, danes samo eno!« Neprimerna in nedopustna primerjava za sto tisoč Slovencev, ki si zaradi revščine ne morejo privoščiti niti dostojnega življenja, kaj šele avto.

Tehnologija nam resda prinaša blagor, po drugi strani pa tiho spodjeda naš intelekt. Pred štiridesetimi leti je bil avtističen vsak pettisoči otrok, danes je vsak sedemdeseti. Čedalje višji odstotek ljudi ne zmore dolgo časa zbrano poslušati ali brati kompleksnega besedila ali izvesti zahtevnejših motoričnih vaj. Ni težava, da je na Zemlji čedalje več ljudi, problem je, da je na Zemlji vse več »inteligentnih« aparatov in vse več neumnih ljudi. Ne verjamete? Kot navdušen planinec sem dvajsetkrat prehodil Slovensko planinsko pot od Maribora do Ankarana. Po oceni v Planinskem vodniku je za to potrebnih nekaj več kot 240 ur hoje, se pravi 10 dni nepretrgane hoje. Pred kratkim pa sem prebral prispevek o planincu, ki je to pot prehodil v osmih dneh. Možna pa je, da bo kdo drug ta izid še »izboljšal«, se pravi, da bo pot prehodil v še krajšem času. Ali bo postala Slovenija z vsemi svojimi naravnimi lepotami tekmovalni stadion, planinske poti pa dirkaške steze?

Najlepša stvar v hribih je počitek.

Tu bi se spotaknil še ob vsiljive reklame, ki ti kradejo čas in živce (čeprav so nekatere – redke – tudi duhovite). Pri večini si lahko pomagaš tako, da zamižiš, zvoka pa žal ne moreš tako zlahka izklapljeti ...

Današnji kapital je krut in naklonjen le nekaterim. Iz dneva v dan je več revežev. Nujno je treba poskrbeti za nov družbeni red, ki bo naklonjen večini Slovencev.

Niso uporniki tisti, ki povzročajo težave.

Težave so tiste, ki povzročajo upornike.

Damijan Mandelc

*

Poveljnik gasilcev stopi v prostor, kjer gasilci preživljajo dežurstvo. Nasmehne se vsem, počasi stopi do avtomata za kavo, jo počasi srka ... Ko ga gasilci presenečeno in

vprašujoče gledajo, kaj naj to pomeni, poveljnik reče: »Fantje, prav počasi se zmigajte, davčna uprava gori!«

Župan manjše občine sprejme kandidata za direktorja občinske uprave. Po daljšem pogovoru mu reče: »Tri tisoč evrov plače pričakujete? Mar se vam ne zdi to nekoliko visoko, glede na to, da nimate nobenih izkušenj?« »Lepo vas prosim, gospod župan. Ali se vi sploh zavedate, koliko težje je delati brez izkušenj?«

Prometni policist dvigne roko in želi zaustaviti ves promet v križišču. Vsi se ustavijo, avtomobili in pešci, samo neka ženska se ne zmeni in odhiti naprej. Policist jo grdo pogleda in ji reče: »Ali vi ne veste, kaj pomeni, če dvignem roko?« »Seveda vem. Štirideset let sem bila učiteljica in točno vem, kaj pomeni, če nekdo dvigne roko. Da ga tišči lulat ...«

V Rovinju vpije Lino na obali: »Aldo, ali si slišal, da je Pinova žena padla v morje ...« »Ubogi Pino nima sreče!« »... a so jo ribiči rešili!« »Ubogi Pino pa res nima sreče!«

Eskim potoži psihiatru: »Žena mi dovoli seks samo trikrat v eni noči.« »Odlično! Morali bi biti srečni.« »Očitno pozabljate, da pri nas traja noč šest mesecev!«

»Sine, koga imaš rajši, očka ali mami?« »Oba.« »Dobro, recimo, takole: jaz odidem v Pariz, mami pa v Ameriko. Kam bi šel ti?« »V Ameriko.« »Dobro, kaj pa, če grem jaz v Ameriko, mama pa v Pariz, kam bi šel?« »V Pariz.« »Zakaj?« je jezen očka. »Zato, ker sem v Ameriki že bil.«

Mlada zaljubljenca želita preživeti vročo noč v gozdu. Ko prideta, pogrnta odejo in on jo začne slačiti. Ona nekaj zasliši in skoči pokonci. »Nič se ne boj, to so samo sove.« »Mislim, da v gozdu niso sove, ampak papige.« »Daj no mir. Kakšne papige.« »Pa so, če ti rečem. Saj sem slišala papigo, kako je rekla sovi: »Umakni se malo, prosim. Tudi jaz bi rada kaj videla.«

Mož sedi ob mizi in gleda skozi okno. Žena ga vpraša: »O čem razmišljaš, dragi?« »Pomlad je tu, vse je v cvetju, ptički, metuljčki letajo sem in tja, jaz pa vsega tega ne vidim.« »Si mislil, da bi šla lahko na romantičen sprehod v naravo z odejo pod pazduho?« »Ne. Mislim, da je čas, da pomiješ okna.«

V gondoli na Veliko planino sta se srečala znanca. »Ali greš kdaj tudi na Triglav?« je vprašal prvi. »Ne, tja me še nič ne vleče.«

Novinar vpraša možaka, ki so ga pravkar rešili iz vode: »Kaj so naredili vaši prijatelji, ko ste padli v vodo?« »Ah, idioti, pustite to!« »Zakaj, povejte!« »Vrgli so mi kos mila.«

*

IZLETI PD LPP 2017/18

datum, dan	izlet	zaht.	čas hoje	vodnik / pomočnik
MAREC 2017				
11.3. so	Veliki vrh - Košuta	Z		Stane Kragelj
25.3. so	Lubnik	L	3	Janez Medved
APRIL 2017				
1.4. so	Begunščica	Z		Stane Kragelj
8.4. so	Pufijev pohod	L		Tomo Rusimovič / Herman Rednak
15.4. so	Sv. Trojica	L	4	Marinka Koželj Stepic
22.4. so	Štampetov most	L		Franc Bergant
29.4. so	Golte	L		Marinka Koželj Stepic / Sonja Modlic
MAJ 2017				
6.5. so	Komna-Lanževica	L		Stane Kragelj
7.5. ne	Srečanje z SPD Trst			
13.5. so	Golica	L		Franc Bergant
20.5. so	Vrh Korena	L	6	Janez Medved
JUNIJ 2017				
3.6. so	Kalška Gora	Z	7	Andrej Počervina
JULIJ 2017				
13.7. - 16.7. če - ne	Peš na Planino pri Jezeru	L		Janez Lenaršič
15.7. so	Bistriška Špica	L	6	Marinka Koželj Stepic
22.7. so	Jalovec	ZZ		Medved Janez
AVGUST 2017				
18.8.-20. 8. pe - ne	Triglav mimo vrha Pokljuka	ZZ		Franc Bergant / Tone Trope
	Triglav Tominškova	ZZ		Tomo Rusimovič / Stane Kragelj
	Triglav iz Kota	ZZ		Andrej Počervina / Janez Medved
SEPTEMBER 2017				
9. 9. so	Viš	ZZ	9	Andrej Počervina / Janez Medved
16. 9. so	Mala Mojstrovka	ZZ		Stane Kragelj
OKTOBER 2017				
14.,15.10 so - ne	Stenar	Z		Stane Kragelj
23.10. so	Dovški Križ	ZB	7	Janez Medved
NOVEMBER 2017				
4.11. so	Izlet v neznano	L		Janez Lenaršič / Franc Bergant
11.11. so	Od Litije do Čateža	L		Franc Bergant
12.11. ne	Kostanjeva nedelja	L		Tomo Rusimovič / Herman Rednak
DECEMBER 2017				
9.12. so	Krim	L		Stane Kragelj
23.12. so	Srečanje pr Mehačk	L		Tomo Rusimovič
JANUAR 2018				
5. 1. pe	Nočni pohod na Grmado	L		Franc Bergant
13.1. so	Kamniško sedlo	L	4	Medved Janez
20.1. so	Slivnica	L	4	Marinka Koželj Stepic
27.1. so	Planina pri Jezeru	L		Stane Kragelj
FEBRUAR 2018				
3.2. so	Zelenica-Suho rušje	Z		Stane Kragelj
PLANINSKA POTEKANJA				
22.-24.6.	Velebit			Lenaršič Janez
19.-29.7.	Korzika			SPD Trst
26.-30.8.	Bosna: planinarjenje,rafting			Tomo Rusimovič